

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Πτυχιακή εργασία

Θέμα: Η άποψη των σπουδαστών του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης για τις προπτυχιακές σπουδές τους.

Επόπτης καθηγητής: Αφροδίτη Μάλλιαρη

Της σπουδάστριας
Αντιγόνης Ματουσίδου

Θεσσαλονίκη 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ	3
ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ	5
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	12
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ	12
1.2 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	16
1.3 ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	22
2.1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	25
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	25
3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	25
3.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	26
3.2.1 Πληθυσμός της έρευνας.....	26
3.2.2 Δείγμα	27
3.2.3 ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	28
3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	51
4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	61

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	ΦΥΛΛΟ	σ.31
ΠΙΝΑΚΑΣ 2	ΕΞΑΜΗΝΟ	σ.31
ΠΙΝΑΚΑΣ 3	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	σ.32
ΠΙΝΑΚΑΣ 4	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	σ.32
ΠΙΝΑΚΑΣ 5	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ/ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	σ.33
ΠΙΝΑΚΑΣ 6	ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ ΑΓΓΛΙΚΩΝ	σ.33
ΠΙΝΑΚΑΣ 7	ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ ΓΑΛΛΙΚΩΝ/ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ	σ.33
ΠΙΝΑΚΑΣ 8	ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ Η/ Υ	σ.34
ΠΙΝΑΚΑΣ 9	ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	σ.34
ΠΙΝΑΚΑΣ 10	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΛΗΣ	σ.35
ΠΙΝΑΚΑΣ 11	ΕΓΚΑΙΡΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ	σ.35
ΠΙΝΑΚΑΣ 12	ΚΥΡΙΟ ΒΙΒΛΙΟ/ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	σ.36
ΠΙΝΑΚΑΣ 13	ΕΓΚΑΙΡΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	σ.36
ΠΙΝΑΚΑΣ 14	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	σ.36
ΠΙΝΑΚΑΣ 15	ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	σ.37
ΠΙΝΑΚΑΣ 16	ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	σ.37
ΠΙΝΑΚΑΣ 17	ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΑ/ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ	σ.38
ΠΙΝΑΚΑΣ 18	ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	σ.38
ΠΙΝΑΚΑΣ 19	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΥΛΗΣ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	σ.39
ΠΙΝΑΚΑΣ 20	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	σ.39
ΠΙΝΑΚΑΣ 21	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	σ.40
ΠΙΝΑΚΑΣ 22	ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥΣ	σ.40
ΠΙΝΑΚΑΣ 23	ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ	σ.41
ΠΙΝΑΚΑΣ 24	ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΙΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	σ.41
ΠΙΝΑΚΑΣ 25	ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	σ.41
ΠΙΝΑΚΑΣ 26	ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ	σ.42
ΠΙΝΑΚΑΣ 27	ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	σ.42

ΠΙΝΑΚΑΣ 28	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΩΡΩΝ	σ.43
ΠΙΝΑΚΑΣ 29	ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	σ.43
ΠΙΝΑΚΑΣ 30	ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	σ.44
ΠΙΝΑΚΑΣ 31	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σ.44
ΠΙΝΑΚΑΣ 32	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	σ.45
ΠΙΝΑΚΑΣ 33	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	σ.45
ΠΙΝΑΚΑΣ 34	ΑΝΑΓΚΗ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	σ.45
ΠΙΝΑΚΑΣ 35	ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΣΘΕΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	σ.47
ΠΙΝΑΚΑΣ 36	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	σ.48
ΠΙΝΑΚΑΣ 37	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	σ.48
ΠΙΝΑΚΑΣ 38	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΡΑΡΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	σ.49
ΠΙΝΑΚΑΣ 39	ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σ.49
ΠΙΝΑΚΑΣ 40	ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	σ.49
ΠΙΝΑΚΑΣ 41	ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	σ.50
ΠΙΝΑΚΑΣ 42	ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	σ.50
ΠΙΝΑΚΑΣ 43	ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑ/ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	σ.51
ΓΡΑΦΗΜΑ 1	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΕΛΕΞΑΝ ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΝΑ ΑΦΑΙΡΕΘΟΥΝ	σ.46
ΓΡΑΦΗΜΑ 2	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΕΛΕΞΑΝ ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΝΑ ΠΡΟΣΤΕΘΟΥΝ	σ.47

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

- S.P.S.S. – Statistical Package for Social Sciences
- Α. ΔΙ. Π. – Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
- Α. Ε. Ι. – Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- Α. Τ. Ε. Ι. – Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- αρθ. – Άρθρο
- Δ.Ε.Π. – Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
- Ε. Π. – Εκπαιδευτικό Προσωπικό
- Η/Υ – Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
- Κ. Α. Τ. Ε. – Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής Εκπαίδευσης
- Κ.Α.Τ.Ε.Ε. – Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Ο.Ε.Δ.Β. – Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων
- Ο/Α – Οπτικοακουστικά Μέσα
- παρ. – Παράγραφος
- σ. – σελίδες
- Σ. Δ. Ο. – Σχολές Διοίκησης και Οικονομίας
- Σ. Τ. ΕΦ. – Σχολές Τεχνολογικών Εφαρμογών
- Τ. Ε. Ι. – Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- Υ.ΠΕ. Π. Θ. – Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους ανθρώπους που μου παρείχαν την βοήθειά τους. Την επόπτρια καθηγήτρια μου Αφροδίτη Μάλλιαρη για την στήριξή της και τις οδηγίες της, τους σπουδαστές της Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης για την συνεργασία και την προθυμία τους χωρίς τις οποίες δεν θα μπορούσε να διεξαχθεί η έρευνα καθώς επίσης και στους καθηγητές που μου επέτρεψαν να διεξάγω την έρευνα στις ώρες των μαθημάτων τους.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το θέμα της εργασίας είναι εμπνευσμένο κατά κύριο λόγο από τις πολύωρες συζητήσεις με τους συμφοιτητές μου, που άπτονταν ζητήματα της σχολής μας, από τα άμεσα, πρακτικά και καθημερινά θέματα έως το πρόγραμμα των σπουδών, την ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι και τα εργασιακά δικαιώματά μας. Θέλησα να καταγράψω τις απόψεις των σπουδαστών μικρότερων εξαμήνων προκειμένου να διαπιστώσω, αν και οι επόμενες γενιές σπουδαστών συμερίζονταν τους δικούς μας προβληματισμούς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έχοντας συνείδηση της αλλαγής που συντελείται στο πεδίο της γνώσης και της διαχείρισης της πληροφορίας τόσο στο πλαίσιο της παιδείας, όσο και στο πλαίσιο της παραγωγής ή της οικονομίας και καθώς αναγνωρίζουμε την αμεσότητα της επίδρασης που η συντελούμενη αλλαγή προκαλεί σε γνωστικούς τομείς όπως αυτός της Βιβλιοθηκονομίας και των Συστημάτων Πληροφόρησης, θεωρούμε σημαντικό να ερευνήσουμε την άποψη των σπουδαστών της Σχολής μας για τις σπουδές τους. Η αξιολόγηση των σπουδών από τους σπουδαστές στηρίζεται (κατά ένα μέρος) στην ύπαρξη συγκεκριμένων προσδοκιών, οι οποίες είτε πραγματοποιούνται, είτε ματαιώνονται από την εκπαιδευτική διαδικασία. Ως εκ τούτου, η προσδιορισμένη από τις προσδοκίες τους αξιολόγηση μπορεί να αποτυπώσει την πραγματικότητα της σχολής, εκφρασμένη μέσω των υποκειμενικών απόψεων των σπουδαστών.

Ειδικότερα σκοπός της έρευνας είναι να καταγραφεί η άποψη των σπουδαστών του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης για τη σχολή τους. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα έχει ως επιμέρους στόχους τον προσδιορισμό και την καταγραφή:

- της άποψης των σπουδαστών για το βαθμό που ανταποκρίνεται η σχολή στις ανάγκες των σπουδών τους και ως εκ τούτου να ιχνογραφηθεί και η άποψή τους γενικά για την σχολή τους
- της άποψης τους για τα μαθήματα, τις μεθόδους διεξαγωγής των μαθημάτων, επομένως και τους ίδιους τους διδάσκοντες, να εγείρουν το ενδιαφέρον για το αντικείμενό της σχολής
- της πρόθεσής τους να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο πλαίσιο κάποιου μεταπτυχιακού προγράμματος σε αντικείμενο σχετικό με τη σχολή.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, πραγματοποιήθηκε έρευνα στους σπουδαστές του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης. Πιο συγκεκριμένα, αντικείμενο έρευνας αποτέλεσαν οι σπουδαστές που διανύουν το πέμπτο και έκτο εξάμηνο σπουδών τους κατά το

ακαδημαϊκό έτος 2007-2008. Πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη επιλογή γιατί αφενός μεν οι σπουδαστές του 3^{ου} έτους συγκριτικά με αυτούς των μικρότερων εξαμήνων έχουν παρακολουθήσει πολύ μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων και ως εκ τούτου έχουν μεγαλύτερη εμπειρία από την λειτουργία της σχολής, η ηλικία τους τους επιτρέπει να κρίνουν πιο ορθά τα δεδομένα της σχολής τους και αφετέρου εξαιτίας των υποχρεώσεων (π.χ. πρακτική άσκηση) των φοιτητών των μεγαλύτερων εξαμήνων δεν είναι ιδιαίτερα εύκολος ο εντοπισμός τους και οι σπουδαστές του 3^{ου} έτους έχουν συχνότερη παρουσία από αυτούς των μεγαλύτερων εξαμήνων.

Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου, το οποίο αποτελεί μια από τις πλέον συνηθισμένες τεχνικές με κύριο πλεονέκτημα την αμεσότητα στην συμπλήρωση και συγκέντρωση των δεδομένων.

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας μελετήθηκε ελληνική και ξένη βιβλιογραφία προκειμένου να εντοπιστούν ανάλογες μελέτες, οι οποίες θα μπορούσαν να μας δώσουν συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Η μελέτη στις υπάρχουσες έρευνες δείχνει ότι δεν έχει γίνει άλλη έρευνα που να επικεντρώνεται στους προπτυχιακούς σπουδαστές Βιβλιοθηκονομίας και να διερευνάται η άποψή τους για την σχολή τους. Για τον λόγο αυτό, βασιστήκαμε στην έρευνα της κυρίας Βαλεντίνης Μονιάρου και της κυρίας Άννας Τσατσαρώνη και παρουσιάσαμε κάποια αποτελέσματα ερευνών που έχουν διενεργηθεί προκειμένου να διερευνηθούν οι διαδικασίες επιλογής της Επιστήμη της Πληροφόρησης από άτομα που ήδη την έχουν επιλέξει ή πρόκειται να την επιλέξουν. Κρίναμε αναγκαία την ένταξη μίας τέτοιας ανασκόπησης στην παρούσα εργασία, θεωρώντας σημαντική την ταυτόχρονη μελέτη των κριτηρίων επιλογής της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης και της διαδρομής των εκπαιδευομένων στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται απαραίτητο να γίνει μια σύντομη περιγραφή του κάθε κεφαλαίου της εργασίας.

Στο κεφάλαιο 1 ο αναγνώστης θα συναντήσει πληροφορίες για την ιστορική εξέλιξη του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης και παράλληλα την ιστορική εξέλιξη των Τ.Ε.Ι. έως την προσπάθεια ανωτατοποίησής τους, καθώς η ιστορική πορεία και το status των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων συνιστούν καθοριστικούς παράγοντες διαμόρφωσης του πλαισίου διεξαγωγής της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιπλέον, περιγράφεται τόσο η διαδικασία συγκρότησης του προγράμματος σπουδών, διότι έχει ιδιαίτερη σημασία η αρτιότητα του προγράμματος του κάθε τμήματος στην αποτελεσματικότητα και επιτυχία του όσο και η λειτουργία και δομή της σχολής Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης και ο ρόλος που καλείται να αναλάβει στις απαιτήσεις της σύγχρονης Κοινωνίας της Πληροφόρησης.

Στο κεφάλαιο 2 παρατίθεται η βιβλιογραφία που μελετήθηκε κατά την έρευνα και η οποία κάλυψε ερωτήματα που αφορούσαν στην οργάνωση της έρευνάς μας, στη σύνταξη του ερωτηματολογίου, στις κατευθύνσεις των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, στους παράγοντες που έπρεπε να ληφθούν υπόψη στη διατύπωση των ερωτήσεων και κατά κύριο λόγο στη διερεύνηση του ευρύτερου, θεωρητικού και ιστορικού πλαισίου στο οποίο υπάγεται η διεξαγωγή της έρευνάς μας.

Στο κεφάλαιο 3 αναπτύσσεται η έρευνα που πραγματοποιήθηκε, τα κύρια χαρακτηριστικά της, ο πληθυσμός της έρευνας, το δείγμα, η μέθοδος συλλογής δεδομένων, η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων και τα παραγόμενα αποτελέσματα. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων γίνεται ανά θεματική ενότητα ερωτήσεων, καθώς κάθε ενότητα αποτελεί και ένα κριτήριο, που καταρχήν τέθηκε ως σημαντικός παράγοντας διαμόρφωσης της εικόνας της σχολής. Οι θεματικές ενότητες των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου είναι οι εξής: α) οι φοιτητές, β) τα μαθήματα, γ) οι διδάσκοντες, δ) τα εργαστήρια, ε) το σπουδαστήριο, στ) το πρόγραμμα σπουδών, ζ) η γραμματεία, η) τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Στο κεφάλαιο 4 παρατίθενται τα συμπεράσματα της έρευνας, όπως προέκυψαν από την επεξεργασία των δεδομένων. Τα αποτελέσματα της έρευνας που προκύπτουν από τις απαντήσεις των σπουδαστών δεν αναδεικνύουν ιδιαίτερα

ακραίες τάσεις, στάσεις, απόψεις και καταστάσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στις επιλογές τους κυριαρχεί περισσότερο η απάντηση «μέτρια, μέτριος –α - ο»

Στο τέλος παρατίθεται η ελληνική και ξένη βιβλιογραφία και το παράρτημα με το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στους σπουδαστές. Η σύνταξη της βιβλιογραφίας και των παραπομπών έγινε σύμφωνα με το εγχειρίδιο της Ένωσης Σύγχρονων Γλωσσών (MLA - Modern Language Association of America).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο επιχειρείται μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία της επιστήμης της βιβλιοθηκονομίας στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα της βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης και των Τ.Ε.Ι. γενικότερα την οποία θεωρούμε σημαντική για την κατανόηση του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η έρευνά μας.

Η πορεία της βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα δείχνει ότι ακολουθείται η ίδια πορεία με τις ανεπτυγμένες «βιβλιοθηκονομικά» χώρες, όμως με καθυστέρηση σχεδόν εκατό χρόνων. Η αρχική πρωτοβουλία της Εθνικής Βιβλιοθήκης, που αναφερόταν σε νόμο του 1949 για την πραγματοποίηση προγραμμάτων βιβλιοθηκονομικών σπουδών δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Τη δεκαετία του '50 και του '60 οργανώνονται σεμινάρια για εργαζομένους σε βιβλιοθήκες, αρχικά από την Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και αργότερα από το Υπουργείο Παιδείας και το Κολέγιο Αθηνών.

Το 1961 ιδρύεται η πρώτη επαγγελματική σχολή βιβλιοθηκονομίας στη Χ.Ε.Ν. Αθηνών. Οι σπουδαστές της σχολής ήταν κυρίως απόφοιτοι του γυμνασίου, άνθρωποι που ήδη εργάζονταν στις βιβλιοθήκες, αλλά και απόφοιτοι πανεπιστημιακών σχολών που επιθυμούσαν να ακολουθήσουν το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου. Γίνονταν δεκτοί ύστερα από εξετάσεις και η γνώση μιας ξένης γλώσσας ήταν απαραίτητη προϋπόθεση εισαγωγής. Τα μαθήματα που διδάσκονταν ήταν: αρχειονομία, καταλογογράφηση, ταξινόμηση, ιστορία της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας, ιστορία της γραφής και του εντύπου, οργάνωση και διοίκηση βιβλιοθηκών, βιβλιογραφία και πληροφοριακή εργασία. Η συμβολή της σχολής είναι ιδιαίτερα σημαντική στην ελληνική βιβλιοθηκονομία, όχι μόνο γιατί εισήγαγε νέες, αρτιότερες μεθόδους οργάνωσης των βιβλιοθηκών, αλλά και γιατί ιδρύθηκε το 1968 η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκάρων, ως αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ των αποφοίτων, η συμβολή της οποίας

στην εξέλιξη της βιβλιοθηκονομίας στη χώρα μας υπήρξε πρωταρχικής σημασίας (Τόγια. σ.41-42)

Το 1977 ιδρύεται το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας της Σχολής Στελεχών Επιχειρήσεων στο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Αθηνών και το 1981 ιδρύεται το αντίστοιχο τμήμα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Θεσσαλονίκης. Το 1984 τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. αναβαθμίζονται σε Τ.Ε.Ι.. Η ιστορία της Σχολής Βιβλιοθηκονομίας από το σημείο αυτό και έπειτα, ακολουθεί την εξέλιξη των Τ.Ε.Ι., ως ένα τμήμα που υπάγεται στη δομή τους. Προκειμένου λοιπόν, να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη του Τμήματός μας, πρέπει να ανατρέξουμε στην ιστορία γενικά των Τ.Ε.Ι.

Ο ιδρυτικός νόμος των Τ.Ε.Ι. ενέτασσε τα ιδρύματα αυτά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία θα περιλάμβανε πλέον δύο τύπους ιδρυμάτων: τα Πανεπιστημιακά και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Η προέλευση των Τ.Ε.Ι. από σχολές ανώτερες (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) –και όχι ανώτατες, όπως αναφέρονται τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα– και η προσπάθεια κατοχύρωσης συντεχνιακών βασικά δικαιωμάτων από πλευράς των πτυχιούχων των πανεπιστημιακών σχολών, δημιούργησαν προβλήματα, τόσο όσον αφορά την επαγγελματική θέση (επαγγελματικά δικαιώματα και όχι μόνο) των αποφοίτων Τ.Ε.Ι. – ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από τις Σχολές Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ) – όσο και την υφή του πτυχίου Τ.Ε.Ι., η ακαδημαϊκότητα του οποίου αμφισβητήθηκε.

Με την ολοκλήρωση της πρώτης δεκαετίας λειτουργίας των Τ.Ε.Ι., και αφού είχαν προηγηθεί διάφορες ρυθμίσεις, ιδιαίτερα όσον αφορά τη στελέχωση των ιδρυμάτων, αλλά και προπάντων όσον αφορά τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής τους, κυριάρχησε η άποψη στο Υπουργείο Παιδείας, ότι τα Τ.Ε.Ι., χωρίς να χάσουν τον τεχνολογικό τους χαρακτήρα, έπρεπε να ανωτατοποιηθούν, έτσι ώστε να εκλείψουν όλα εκείνα τα αρνητικά δεδομένα, που ύψωναν εμπόδια, είτε στην κοινωνική καταξίωση των Τ.Ε.Ι., είτε στην παροχή πλήρων επαγγελματικών δικαιωμάτων στους αποφοίτους τους.

Έτσι, το 1994-95, άρχισε μια διαδικασία σύνταξης νέου θεσμικού νόμου για τα Τ.Ε.Ι., που αποσκοπούσε στην περαιτέρω αναβάθμισή τους, δίδοντάς τους και τυπικά τον τίτλο των Ανωτάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Δυστυχώς, η διαδικασία αυτή, κάτω από την πίεση αντιδράσεων από πολλές πλευρές, δεν ολοκληρώθηκε, το δε σχετικό σχέδιο νόμου, που είχε δοθεί στους ενδιαφερόμενους φορείς για να διατυπώσουν απόψεις, δεν κατατέθηκε στη Βουλή προς ψήφιση(Παπαθεοδοσίου. σ. 2-3).

Επειδή, όμως, εκ των πραγμάτων υπάρχουν πολλά πιεστικά θέματα προς επίλυση, το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε σε διάφορες μεμονωμένες νομοθετικές ρυθμίσεις που αφενός αναβαθμίζουν τα Τ.Ε.Ι. και αφετέρου βελτιώνουν τη θέση των πτυχιούχων τους.

Αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής ήταν η μεταβολή και στα δεδομένα της πρόσβασης των σπουδαστών των Τ.Ε.Ι. στα μεταπτυχιακά προγράμματα. Όσον αφορά τις μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό, μετά από νομοθετική ρύθμιση, οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. μπορούν να μεταφέρουν πιστωτικές μονάδες ή να παραπεμφθούν σε εξέταση μαθημάτων προκειμένου να μετάσχουν στις διαδικασίες επιλογής για συμμετοχή σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών. Μετά την επιλογή τους, συμμετέχουν ισότιμα με τους πτυχιούχους πανεπιστημίων σε αυτά τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Πρόσφατα, ρυθμίστηκαν διάφορα θέματα των Τ.Ε.Ι. με επίκεντρο την ουσιαστική και τυπική αύξηση των προσόντων του εκπαιδευτικού τους προσωπικού (Ε.Π.), προσόντων που συγκρίνονται πλέον άνετα με εκείνα του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των πανεπιστημίων. Δηλαδή, οι εκπαιδευτικοί των Τ.Ε.Ι. έχουν πλέον ως έργο απασχόλησής τους όχι μόνο τη διδασκαλία αλλά και την έρευνα, όπως αρμόζει σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Αυξημένο ενδιαφέρον, όμως, στα πλαίσια των παραπάνω ρυθμίσεων, όσον αφορά την τεχνολογική εκπαίδευση και την αγορά εργασίας, παρουσιάζουν δύο ρυθμίσεις του νόμου που προαναφέρθηκε, με τις οποίες δίδεται η δυνατότητα στα Τ.Ε.Ι. να διοργανώνουν διασχολικά ή διατμηματικά προγράμματα σπουδών, που οδηγούν σε χωριστό διεπιστημονικό τίτλο σπουδών. Ακόμα, δίδεται η

δυνατότητα στα Τμήματα Ειδικοτήτων των Τ.Ε.Ι. να διαμορφώνουν το πρόγραμμα σπουδών τους, με βάση τα δεδομένα της περιφέρειας στο πλαίσιο της οποίας λειτουργούν. Μία τέτοια εξέλιξη φαίνεται, μαζί με τα παραπάνω, να αποτελεί βήμα προόδου, καθώς δίνει τη δυνατότητα ευελιξίας και προσαρμογής των Τ.Ε.Ι. στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και στις συνθήκες με τις οποίες άμεσα ή έμμεσα αλληλεπιδρούν.

1.2 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα σπουδών αποτελεί σημαντικό στοιχείο της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και αυτός είναι ο λόγος που αναφερόμαστε σε αυτό, στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας. Η αρτιότητα της συγκρότησής του έχει ιδιαίτερη σημασία, όχι μόνον ως προς τα μαθησιακά αποτελέσματα, αλλά εξαιτίας και του γεγονότος ότι αυτό (το πρόγραμμα σπουδών) μπορεί να αποτελέει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αυτοτελές αντικείμενο αξιολόγησης του Τμήματος και κατ' επέκταση της Σχολής και του Ιδρύματος.

Α. Αρμόδια όργανα για την κατάρτιση, τον έλεγχο και την έγκριση προγράμματος σπουδών.

Το πρόγραμμα σπουδών καταρτίζεται από τη Γενική Συνέλευση κάθε Τμήματος με βάση το αντίστοιχο περιεχόμενο σπουδών, ύστερα από εισήγηση επιτροπής, που συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος και αποτελείται από τρία μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), κατά προτίμηση βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, ένα εκ των οποίων προέρχεται από Γενικό Τμήμα, εφόσον στο Ίδρυμα λειτουργεί Γενικό Τμήμα.

Το πρόγραμμα σπουδών εγκρίνεται με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., ύστερα από γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής Σπουδών ή σε περίπτωση που το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. διαφωνεί, το παραπέμπει στο Τμήμα (άρθρο 1 παρ. 2β Ν.3404/2005).

Η Επιστημονική Επιτροπή Σπουδών είναι πενταμελής, συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου Τ.Ε.Ι. για θητεία τριών ετών και αποτελείται από τρία τακτικά μέλη του Ε.Π. βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή διαφορετικών ειδικοτήτων και από δύο τακτικά μέλη Ε.Π. βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος, στο οποίο αφορά το υπό κατάρτιση πρόγραμμα (άρθρο 1 παρ. 2γ Ν.3404/2005).

Β. Περιεχόμενο προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών κάθε Τμήματος αναφέρεται στα περιγράμματα των μαθημάτων.

Το περίγραμμα κάθε μαθήματος πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή του θεωρητικού και εργαστηριακού μέρους του μαθήματος, τον σκοπό διδασκαλίας και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που αναμένεται να αποκτήσει ο σπουδαστής στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, αλλά και σε συναφή με αυτό αντικείμενα, έτσι ώστε ολοκληρώνοντας το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος στο οποίο φοιτά, να αναπτύξει πρωτοβουλίες, κριτική σκέψη, ικανότητα για ομαδική εργασία, ικανότητα επίλυσης σύνθετων προβλημάτων στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο και γενικά κάθε δραστηριότητα με βάση την εξέλιξη της επιστήμης, της έρευνας και της τεχνολογίας(παρ. 1 αριθμ. 46350/Ε5/2006 απόφαση ΥΠΕΠΘ).

Με δεδομένο ότι τα Τ.Ε.Ι. πλέον αποτελούν τον τεχνολογικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης παράλληλα με τον πανεπιστημιακό, τα προγράμματα σπουδών πρέπει να συνδυάζουν στο ίδιο υψηλό επίπεδο τον τεχνολογικό και τον ακαδημαϊκό επιστημονικό χαρακτήρα. Για το σκοπό αυτό, εκτός του ουσιαστικού περιεχομένου κάθε μαθήματος, το οποίο πρέπει να συνδυάζει άρτια την επιστήμη με την τεχνολογία, θα πρέπει στο πρόγραμμα σπουδών οι ώρες διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων να είναι τουλάχιστον κατά 50% περισσότερες από τις ώρες διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων.

Γ. Δομή προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών δομείται με βάση το φόρτο εργασίας(παρ. 3 άρθρο 46350/Ε5 απόφαση ΥΠΕΠΘ).

Ο φόρτος εργασίας περιλαμβάνει το χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης, στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού προγράμματος σπουδών, όπως η παρακολούθηση παραδόσεων,

σεμιναρίων, η ανεξάρτητη μελέτη, η προετοιμασία εργασιών, η πρακτική άσκηση, η συμμετοχή στις εξετάσεις, η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας.

Ο φόρτος εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός προγράμματος για κάθε σπουδαστή εκφράζεται με τις πιστωτικές ή διδακτικές μονάδες. Οι πιστωτικές ή διδακτικές μονάδες κατανέμονται ανά μάθημα. Ο φόρτος εργασίας αποτιμάται σε 36 πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο για κάθε σπουδαστή πλήρους φοίτησης, δηλαδή, σπουδαστή που θα παρακολουθεί πλήρως το τυπικό εξάμηνο σπουδών. Ο φόρτος εργασίας υπολογίζεται σε κάθε μάθημα, κατά προσέγγιση, ως ο τριπλάσιος του χρόνου θεωρητικής διδασκαλίας και ίσος προς το χρόνο εργαστηριακής διδασκαλίας.

Το πρόγραμμα σπουδών είναι διαρθρωμένο σε οκτώ εξάμηνα που είναι και ο ελάχιστος χρόνος για την απόκτηση του πτυχίου. Σύμφωνα με το νόμο, το πρόγραμμα σπουδών είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό. Αυτό σημαίνει ότι οι φοιτητές/ φοιτήτριες μπορούν να παρακολουθήσουν κάποιο μάθημα σε όποιο εξάμηνο των σπουδών τους επιθυμούν (αρκεί το μάθημα να προσφέρεται στο συγκεκριμένο εξάμηνο). Ωστόσο, η παρακολούθηση των μαθημάτων στα συνιστώμενα εξάμηνα εξασφαλίζει την ομαλότερη δυνατή ροή του προγράμματος, τόσο για τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες όσο και για το Τμήμα.

1.3 ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Θέλοντας να ερευνήσουμε την άποψη των σπουδαστών του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, οφείλουμε να περιγράψουμε και ορισμένα στοιχεία της λειτουργίας και των στόχων αυτού του τμήματος.

Το τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης έχει ως στόχο την επιστημονική κατάρτιση στελεχών που θα απασχοληθούν σε βιβλιοθήκες όλων των ειδών καθώς και σε κέντρα πληροφόρησης. Παρέχει επίσης συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας βιβλιοθηκών σε ενδιαφερόμενους φορείς.

Η βιβλιοθήκη είναι το άμεσο αντικείμενο της σχολής και ως εκ τούτου, η λειτουργία των βιβλιοθηκών σήμερα, ο ρόλος τους στην κάλυψη των σύγχρονων αναγκών, η δομή τους και η υποδομή τους καθορίζει τις κατευθύνσεις της σχολής.

Η συνεχώς αυξανόμενη παραγωγή πληροφοριών έχει ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη αύξηση των δημοσιευμάτων. Η βιβλιοθήκη και το κέντρο πληροφόρησης πρέπει μέσα από την πληθώρα του προσφερόμενου υλικού να επιλέξουν αυτό ακριβώς που χρειάζεται το κοινό τους και να το οργανώσουν για χρήση. Μόνο με τη γρήγορη και ευχερή πρόσβαση στο υλικό πληροφόρησης μπορεί κάθε μέλος της κοινωνίας να ελέγξει και να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά αυτόν τον πλούτο.

Εκτός όμως, από την παροχή υπηρεσιών με στόχο την ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας η βιβλιοθήκη έχει ως στόχο της την ισότιμη παροχή ευκαιριών για συνεχή ενημέρωση και για την αισθητική καλλιέργεια, ιδιαίτερα ατόμων που λόγω του οικονομικού, κοινωνικού και μορφωτικού τους επιπέδου βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Τα μαθήματα που διδάσκονται στο τμήμα, η εξάμηνη πρακτική άσκηση και η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας επιχειρούν να καταστήσουν τους πτυχιούχους ικανούς να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του επαγγέλματός τους (ΑΤΕΙ Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, σ.1), έτσι όπως σήμερα προσδιορίζονται.

Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης περιλαμβάνει δυο κατηγορίες μαθημάτων, τα μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα κατεύθυνσης, τα οποία διακρίνονται σε μαθήματα εργαστηρίων, μαθήματα θεωριών, μικτά (εργαστήρια και θεωρίες) και υποχρεωτικά μαθήματα επιλογής.

Πιο συγκεκριμένα, τα μαθήματα γενικής παιδείας, τα οποία επιπρόσθετα σχετίζονται και με την υποδομή, το περιβάλλον του βιβλίου και των βιβλιοθηκών, το μάνατζμεντ είναι τα εξής: Εισαγωγή στη βιβλιοθηκονομία –Είδη βιβλιοθηκών, Ιστορία βιβλιοθηκών, Ιστορία ελληνικής τυπογραφίας, Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικά μέσα I, Οπτικοακουστικά μέσα II, Εισαγωγή στη θεματική επεξεργασία υλικού, Ελληνική λογοτεχνία I, Ελληνική λογοτεχνία II, Ιστορία γραφής, Νόμοι και βιβλιοθήκες, Ανάπτυξη και διαχείριση συλλογής, Παγκόσμια λογοτεχνία I, Παγκόσμια λογοτεχνία II, Αρχειονομία I, Αρχειονομία II, Παραγωγή εντύπου, Προστασία και συντήρηση υλικού, Ιστορία ελληνικού πολιτισμού, Εξελικτική ψυχολογία και αναγνώστης, Λογοτεχνία για παιδιά, Δημόσιες σχέσεις- Επικοινωνία, Σεμινάριο τελειοφοίτων, Αγγλικά I, II, III, IV, Αγγλικά για βιβλιοθηκονόμους –Ορολογία.

Τα μαθήματα κατεύθυνσης, τα οποία έχουν ως αντικείμενο την οργάνωση & διάδοση της πληροφόρησης, την τεχνολογία της πληροφόρησης, την οργάνωση του υλικού, είναι τα εξής: Εισαγωγή στην τεχνολογία των πληροφοριών, Ελληνικές γενικές πηγές πληροφόρησης, Ξένες γενικές πηγές πληροφόρησης, Επεξεργασία κειμένου, Περιγραφική καταλογογράφηση I, II, III, IV, Ταξινομικά συστήματα I, II, Επιστήμη της πληροφόρησης, Αυτοματισμός διοικητικών υπηρεσιών βιβλιοθηκών, Θεματική ευρετηρίαση I, II, Βιβλιοθηκονομικές εφαρμογές I, II, Αυτοματισμός βιβλιοθηκονομικών λειτουργιών, Πληροφόρηση-κοινωνικές επιστήμες, Μέθοδοι έρευνας για τις βιβλιοθήκες, Επικοινωνίες- δίκτυα,

Πληροφόρηση- θετικές και εφαρμοσμένες επιστήμες, Πληροφόρηση- Ανθρωπιστικές επιστήμες, Ανάλυση πληροφοριακών συστημάτων, συνθετική επεξεργασία υλικού.

Τέλος, τα υποχρεωτικά μαθήματα επιλογή σχετίζονται με τις ξένες γλώσσες και είναι τα ακόλουθα: Γαλλικά I, II, III, IV, Γαλλικά για βιβλιοθηκονόμους- ορολογία, Γερμανικά I, II, III, IV, Γερμανικά για βιβλιοθηκονόμους- ορολογία. "(ΑΤΕΙ Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, σ.1)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Ο κύριος σκοπός της έρευνας, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι η καταγραφή της άποψης των σπουδαστών για τη σχολή τους. Η αξιολόγηση των σπουδών από τους σπουδαστές προϋποθέτει την ύπαρξη συγκεκριμένων προσδοκιών – διότι οι σπουδαστές κάθε τμήματος κατά την εισαγωγή τους έχουν κάποιες προσδοκίες επάνω σε θέματα του τμήματός τους που μπορεί να είναι σχετικά με τα μαθήματα, με τους καθηγητές και οτιδήποτε έχει σχέση με την σχολή τους - οι οποίες είτε πραγματοποιούνται, είτε ματαιώνονται από την εκπαιδευτική διαδικασία. Η διαμόρφωση των προσδοκιών αυτών συντελεί και στην επιλογή του τμήματος της Βιβλιοθηκονομίας και των Συστημάτων Πληροφόρησης από τους νέους, δυνάμει σπουδαστές του Τμήματος.

Θεωρώντας σημαντική την ενιαία μελέτη της αρχικής επιλογής της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης και της διαδρομής των εκπαιδευομένων στα αντίστοιχα ιδρύματα κρίνεται αναγκαία μία ανασκόπηση στην υπάρχουσα βιβλιογραφία που αφορά στην επιστημονική διερεύνηση των διαδικασιών επιλογής της Επιστήμης της Πληροφόρησης από νεαρά άτομα. Δυστυχώς όμως η μελέτη των ερευνών δεν μας ικανοποίησε, διότι μέχρι στιγμής δεν έχει δημοσιευτεί κάποια έρευνα που να απευθύνεται σε φοιτητές της Βιβλιοθηκονομίας και να διερευνά την άποψή τους για το τμήμα. Παρ' όλα αυτά έρευνες που είναι συγγενείς με την δικιά μας έρευνα δίνονται παρακάτω και μας βοήθησαν να καταλάβουμε σε ποιο πλαίσιο έπρεπε να κινηθούμε και τα ερωτήματα που έπρεπε να θέσουμε.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι το ενδιαφέρον για την επιλογή της Βιβλιοθηκονομίας ως κλάδου σπουδών άρχισε να δημιουργείται στη δεκαετία του 1960, αλλά οι περισσότερες μελέτες επικεντρώνονταν στα κίνητρα των βιβλιοθηκονόμων ως προς τη συγκεκριμένη επιλογή, από τη στιγμή που ήταν

ήδη επαγγελματίες και σε ορισμένες περιπτώσεις αρκετά χρόνια μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους (Farley-Larmour. σ.5-18).

Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας που συνδέεται με την επιλογή του τομέα σπουδών της Πληροφόρησης καλύπτει το χρονικό διάστημα από το 1985 μέχρι σήμερα, επειδή στην περίοδο αυτή συντελέστηκαν σημαντικές αλλαγές που επηρέασαν το πληροφοριακό περιβάλλον και δημιούργησαν νέες απαιτήσεις για τους επαγγελματίες της πληροφόρησης. Επιπλέον, στην περίοδο αυτή αλλαγές στο πεδίο της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως η αναβάθμιση των τμημάτων, η σύνδεσή τους με άλλα επιστημονικά πεδία, η εισαγωγή διαδικασιών αξιολόγησης των τμημάτων και του προσωπικού, έδωσαν ώθηση σε ερευνητικές προσπάθειες ως στοιχείο μιας διαδικασίας επαναδιαμόρφωσης ταυτότητας και προσαρμογής του προσωπικού των τμημάτων.

Οι έρευνες που έχουν διεξαχθεί σε σχέση με την επιλογή του τομέα σπουδών της πληροφόρησης μπορούν να διακριθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Μελέτες που εξετάζουν τη στάση και τις αντιλήψεις των μαθητών των τελευταίων τάξεων του σχολείου έναντι διαφόρων τομέων, με έμφαση στη βιβλιοθηκονομία (Markella, Baxter. p. 277-297)
2. Μελέτες οι οποίες εξετάζουν την αντίληψη πρωτοετών φοιτητών διαφόρων ειδικοτήτων για τη βιβλιοθηκονομία σε σύγκριση με άλλους τομείς (Harris, Wilkinson,. σ.289-307)
3. Μελέτες που εξετάζουν τους λόγους επιλογής του τομέα σπουδών της πληροφόρησης σε μεταπτυχιακό επίπεδο (Hallam, Partiege.)
4. Μελέτες που εξετάζουν τους λόγους επιλογής του τομέα σπουδών με βάση τις απόψεις βιβλιοθηκονόμων που έχουν αποφοιτήσει και είναι πλέον επαγγελματίες σε βιβλιοθήκες και άλλους πληροφοριακούς οργανισμούς (Markella, Baxter. σ.277-279)
5. Μελέτες που εξετάζουν τις αποφάσεις ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, προερχόμενων από άλλους τομείς, ως προς την επιλογή της βιβλιοθηκονομίας και διερευνούν το επίπεδο ικανοποίησής τους (Deeming, C. Cheling, J. σ.13-26)
6. Μελέτες που εξετάζουν θέματα στερεότυπων αντιλήψεων σε σχέση με την επιλογή καριέρας του βιβλιοθηκονόμου (Ole Pors. σ.14-21)

Οι περισσότερες από τις μελέτες που παρουσιάστηκαν δεν υιοθετούν θεωρητικές προσεγγίσεις, προκειμένου να αναλύσουν τους λόγους επιλογής της Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης και να εξηγήσουν τη συνθετότητα του φαινομένου. Το ερευνητικό ενδιαφέρον περιορίζεται στην αποτύπωση των παραγόντων που φαίνεται ότι ασκούν επιρροή στην επιλογή της επιστήμης, οι οποίοι εκφράζονται ως προτιμήσεις, μολονότι ενδέχεται να αντανακλούν επιλογές εξαρτώμενες από την τάξη, το φύλο και διάφορους άλλους παράγοντες των διαδικασιών κοινωνικοποίησης. Επιπλέον, αν και υπάρχουν, εντούτοις είναι περιορισμένος ο αριθμός των εμπειρικών ερευνών που εξετάζουν τους λόγους επιλογής του τομέα σπουδών, τα σχέδια και τις φιλοδοξίες των νέων ατόμων καθώς και τις αντιλήψεις των μαθητών για τον τομέα της πληροφόρησης.

Εντούτοις, την τελευταία δεκαετία παρατηρείται μια περισσότερο σύνθετη εξέταση του θέματος από ορισμένες ερευνητικές προσπάθειες, οι οποίες δεν περιορίζονται μόνο στα άτομα που είναι ήδη επαγγελματίες, αλλά επιχειρούν να διερευνήσουν τις απόψεις ατόμων που αποτελούν εν δυνάμει πληθυσμό των τμημάτων, εκείνων που έχουν ήδη επιλέξει επιστημονικό πεδίο, καθώς και εκείνων που είναι μεταπτυχιακοί φοιτητές σε τμήματα Βιβλιοθηκονομίας και Πληροφόρησης. Αυτή η στροφή στην έρευνα υπαγορεύεται από μια μετακίνηση, η οποία παρατηρείται στην ιεράρχηση των παραγόντων, οι οποίοι συνδέονται με τις επαγγελματικές προοπτικές, το επιστημονικό πεδίο της πληροφόρησης και την τεχνολογία. Η μετακίνηση αυτή μπορεί να αποδοθεί στη μεταβαλλόμενη δυναμική της αγοράς εργασίας, στις συντελούμενες αλλαγές στο πεδίο της πληροφόρησης, στην αλλαγή της οργανωτικής κουλτούρας των πληροφοριακών οργανισμών, αλλά πιθανόν και στις αλλαγές στον προσανατολισμό των ίδιων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Παρόλο που παρουσιάζεται πρόοδος στην έρευνα, η ανασκόπηση στη βιβλιογραφία καταδεικνύει το κενό που υπάρχει στις έρευνες σχετικά με προπτυχιακούς φοιτητές της Βιβλιοθηκονομίας και που πρέπει να καλυφθεί στη συντονισμένη μελέτη και διερεύνηση πολλαπλών παραγόντων, οι οποίοι παράγουν ένα σύνθετο φαινόμενο, όπως αυτό της επιλογής των σπουδών στη Βιβλιοθηκονομία και της εκπαιδευτικής διαδρομής στο πλαίσιο συγκεκριμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στο σημείο αυτό θα παρουσιάσουμε τόσο την πορεία και την οργάνωση της δικής μας έρευνας, όσο και τις θεωρητικές προϋποθέσεις που λάβαμε υπόψη μας κατά το σχεδιασμό της έρευνας.

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Είναι γνωστό ότι με κριτήριο το στόχο μπορούμε να ταξινομήσουμε τις έρευνες σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: 1) Διερευνητικές, όταν ο πρωταρχικός σκοπός είναι η διατύπωση ενός προβλήματος για ακριβέστερη εξέταση, ή η διατύπωση υποθέσεων, ή η ιεράρχηση προτεραιοτήτων για παραπέρα έρευνα, 2) Περιγραφικές, με βασική πρόθεση την εκτίμηση των χαρακτηριστικών μιας δοσμένης κατάστασης και 3) Πειραματικές, που αποσκοπούν στον έλεγχο υποθέσεων (Φίλιας, σ.27). Στην πράξη, οι προαναφερθέντες τύποι δεν ξεχωρίζουν τόσο καθαρά μεταξύ τους. Ωστόσο, σε μια συγκεκριμένη έρευνα η πρωταρχική έμφαση είναι κατά κανόνα σ' έναν από αυτούς τους σκοπούς.

Στις κοινωνικές έρευνες υπάρχουν τρεις μέθοδοι συλλογής επιστημονικών δεδομένων. Ο ερευνητής μπορεί: 1) να θέσει στους ανθρώπους ερωτήματα για να εντοπίσει απόψεις, ενδιαφέροντα, διαθέσεις κ.λ.π., 2) να παρατηρήσει τη συμπεριφορά των ατόμων, ομάδων ή οργανισμών ή τα αποτελέσματα από τη συμπεριφορά αυτή, 3) να χρησιμοποιήσει ήδη υπάρχοντα γραπτά κείμενα ή στοιχεία που έχουν συλλεγεί για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους του ερευνητή.

Οι τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη συλλογή στοιχείων επιστημονικής έρευνας, σε σχέση με κάθε μία από τις τρεις αυτές μεγάλες κατηγορίες μεθόδων είναι: το ερωτηματολόγιο, η συνέντευξη, η παρατήρηση, το ημερολόγιο και οι ιστορικές πηγές.

Το ερωτηματολόγιο είναι το βασικό μέσο επικοινωνίας ανάμεσα στο συνεντευκτή και στον ερωτώμενο. Αποτελείται από μια σειρά ερωτήσεων πάνω στα προβλήματα που απαιτούν κάποια πληροφορία από τον ερωτώμενο.

Αποτελεί μια από τις πλέον συνηθισμένες τεχνικές. Παρότι εκ πρώτης όψεως φαίνεται εξαιρετικά απλή η διατύπωση μιας σειράς ερωτήσεων σε μερικές σελίδες χαρτί, η εντύπωση αυτή είναι απατηλή · αυτό το οποίο μας ενδιαφέρει είναι τα στοιχεία τα οποία θα συγκεντρωθούν, η αξιοπιστία και η εγκυρότητά τους · η σύνταξη ενός ερωτηματολογίου αποτελεί μέσο και όχι αυτοσκοπό και υπάρχουν αρκετές απαιτήσεις προκειμένου να είναι αποτελεσματικό και αξιόπιστο (Πιέρρος. σ.41).

Εφόσον δώσαμε το θεωρητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινηθήκαμε και εξετάσαμε όλες τις πιθανές μεθόδους συλλογής δεδομένων, θα πρέπει να εξετάσουμε και τον πληθυσμό της έρευνας που μας απασχολεί και στους οποίους θα απευθυνθούμε.

3.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.2.1 Πληθυσμός της έρευνας

Το σύνολο των περιπτώσεων που απασχολούν μια έρευνα αποτελεί το πληθυσμό της έρευνας. Η έννοια του πληθυσμού προέρχεται από την στατιστική και αναφέρεται όχι μόνο σε πρόσωπα, αλλά και σε αντικείμενα, οργανισμούς, δραστηριότητες κ.λ.π. Κάθε μια μονάδα του πληθυσμού ονομάζεται στοιχείο. Όλα τα στοιχεία τα οποία αποτελούν τον πληθυσμό έχουν ένα ή περισσότερα κοινά χαρακτηριστικά. Ο ακριβής προσδιορισμός των χαρακτηριστικών του πληθυσμού στον οποίο αναφέρεται αποτελεί μέρος του σχεδιασμού της έρευνας.

Στην συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία επειδή ερευνούμε τις προπτυχιακές σπουδές του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, ο

πληθυσμός που μας απασχολεί είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές της σχολής Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης.

Είναι πρακτικά αδύνατον να μελετήσουμε τη συμπεριφορά δεκάδων ή εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων(βιβλιοθηκονόμων, χρηστών κ.λ.π.) κατά την διάρκεια μιας επιστημονικής έρευνας. Για τον λόγο αυτό επιλέγουμε ένα τμήμα, η μελέτη του οποίου απαιτεί τελικά λιγότερο χρόνο και χρήματα για την ολοκλήρωση της έρευνας. Η λύση αυτού του προβλήματος δίδεται από την επιστήμη της στατιστικής, η οποία προτείνει την κατασκευή μιας αντιπροσωπευτικής ομάδας που αποτελεί κάτι σαν μικρογραφία της αρχικής. Είναι δυνατόν να κατασκευάσουμε μια μικρότερη ομάδα, αντιπροσωπευτική της αρχικής, ακόμα κι αν δεν γνωρίζουμε ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αρχικής, ή μάλλον, συνιστάται σε αυτήν την περίπτωση αυτή η κατασκευή ώστε να μπορέσουμε να συνάγουμε τα χαρακτηριστικά της, μελετώντας μόνο ένα μικρό μέρος της.

3.2.2 Δείγμα

Αποδεικνύεται με μαθηματικό τρόπο ότι αν επιλέξουμε ένα τυχαίο δείγμα, τότε αυτό το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Η έννοια του τυχαίου προέρχεται από την στατιστική και σημαίνει ότι κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επιλεγεί. Μπορούμε συνεπώς να μελετήσουμε ένα μικρό τμήμα του συνολικού πληθυσμού και στη συνέχεια να γενικεύσουμε τα αποτελέσματα και να τα ανάγουμε στον αρχικό πληθυσμό (Πιέρρος. σ.30)

Καθώς, λοιπόν, δεν μπορούσαμε να καταγράψουμε την άποψη όλων των προπτυχιακών σπουδαστών της σχολής Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης –που στο σύνολό τους είναι 1.107- επιλέξαμε ως δείγμα της έρευνάς μας το 3^ο έτος φοίτησης, δηλαδή του σπουδαστές του 5^{ου} και 6^{ου} εξαμήνου (σύνολο 160).

Η επιλογή αυτή έγινε καθώς:

A) Οι σπουδαστές του 3^{ου} έτους συγκριτικά με αυτούς των μικρότερων εξαμήνων έχουν παρακολουθήσει πολύ μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων και ως εκ τούτου έχουν μεγαλύτερη εμπειρία από την λειτουργία της σχολής. Επιπλέον, η ηλικία τους –προφανώς μεγαλύτερη- τους επιτρέπει να κρίνουν πιο ορθά τα δεδομένα της σχολής τους.

B) Εξαιτίας των υποχρεώσεων των μεγαλύτερων εξαμήνων π.χ. της πρακτικής άσκησης, οι σπουδαστές του 3^{ου} έτους έχουν συχνότερη παρουσία από αυτούς των μεγαλύτερων εξαμήνων.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008 και συγκεκριμένα από τις 23 έως τις 30 Οκτωβρίου. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων του 5^{ου} και του 6^{ου} εξαμήνου. Εξαιτίας του γεγονότος ότι η συνέπεια των σπουδαστών στις παραδόσεις δεν είναι κάτι δεδομένο – πράγμα που καταγράφεται και στην ανά χείρας έρευνα – κάποια ερωτηματολόγια μοιράστηκαν και στους διαδρόμους της σχολής. Τα ερωτηματολόγια που συγκεντρώθηκαν και αποτέλεσαν αντικείμενο στατιστικής επεξεργασίας ανέρχονται στα 134, καθώς υπήρξαν σπουδαστές που δεν ήταν πρόθυμοι να συνεργαστούν και άλλοι που απουσίαζαν από τα μαθήματα.

3.2.3. ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στην έρευνά μας θεωρήσαμε ότι το ερωτηματολόγιο θα μπορούσε να μας δώσει σαφή εικόνα για την άποψη των σπουδαστών. Για την δημιουργία του βασιστήκαμε σε ερωτηματολόγια προηγούμενων ερευνών και κυρίως στα πιλοτικά ερωτηματολόγια που έχουν κυκλοφορήσει από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.).

Στο ερωτηματολόγιο διακρίνονται οχτώ θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι οι εξής: α) οι φοιτητές, β) τα μαθήματα, γ) οι διδάσκοντες, δ) τα εργαστήρια, ε) το σπουδαστήριο, στ) το πρόγραμμα σπουδών, ζ) η γραμματεία, η) τα μεταπτυχιακά προγράμματα. Θεωρήσαμε ότι αυτές οι θεματικές ενότητες

αποτελούν τις βασικότερες παραμέτρους στη διαμόρφωση της εικόνας της σχολής και μπορούν να αντιπροσωπεύσουν την σχολή στο σύνολό της.

Χρησιμοποιήσαμε ερωτήσεις κλειστού τύπου διότι μπορούν να απαντηθούν ευκολότερα και γρηγορότερα. Ταυτόχρονα, είναι εύχρηστες στην επεξεργασία των δεδομένων που παρέχουν, καθώς αντλούνται αυτά τα δεδομένα πιο άμεσα. Επιπλέον, οι ερωτήσεις σε αυτή τη μορφή προσφέρουν ένα συγκεκριμένο αριθμό επιλογών, περιορίζοντας τις δυνατότητες απάντησης του χρήστη, προσανατολίζοντάς τον στις κατευθύνσεις της έρευνας. Επειδή είναι πιθανό να μην είναι σε θέση όλοι οι ερωτώμενοι να απαντήσουν σε κάθε ερώτηση, για ποικίλους λόγους, θέσαμε και την επιλογή *Δεν γνωρίζω*.

Πιο συγκεκριμένα, οι ερωτήσεις, 45 στο σύνολό τους, σχετίζονται με 1) το φύλλο, 2) το εξάμηνο φοίτησης, 3) την παρακολούθηση των παραδόσεων των θεωρητικών μαθημάτων, 4) την παρακολούθηση των εργαστηρίων, 5) την ανταπόκριση στις γραπτές εργασίες/ ασκήσεις, 6) το επίπεδο γνώσης των σπουδαστών στα αγγλικά, 7) το επίπεδο γνώσης των σπουδαστών στα γαλλικά/ γερμανικά, 8) το επίπεδο γνώσης των σπουδαστών στους Η/ Υ, 9) την διευκρίνιση των στόχων των μαθημάτων, 10) την οργάνωση της ύλης, 11) την έγκαιρη χορήγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων, 12) το κατά πόσο ικανοποιητικό βρίσκουν οι σπουδαστές το κύριο βιβλίο/ σημειώσεις, 13) την έγκαιρη χορήγηση των γραπτών ή προφορικών εργασιών, 14) την καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών, 15) την ύπαρξη ερευνητικού υλικού σχετικό με τις εργασίες στην βιβλιοθήκη, 16) την καθοδήγηση από τους διδάσκοντες, 17) τα σχόλια των διδασκόντων, 18) την βοήθεια των εργασιών για την κατανόηση του αντικειμένου διδασκαλίας, 19) την οργάνωση της ύλης από τους διδάσκοντες, 20) την επίτευξη των διδασκόντων να εγείρουν το ενδιαφέρον για τα μαθήματα, 21) την ανάλυση των εννοιών από τους διδάσκοντες, 22) την ενθάρρυνση των σπουδαστών από τους διδάσκοντες για να διατυπώνουν ερωτήσεις, 23) την συνέπεια των διδασκόντων στις υποχρεώσεις τους, 24) το κατά πόσο είναι οι διδάσκοντες προσιτοί, 25) την ύπαρξη ανακοινωμένων ωρών γραφείου για συνεργασία διδασκόντων και σπουδαστών, 26) την διαφάνεια βαθμολόγησης, 27) την επάρκεια του εξοπλισμού των εργαστηρίων, 28) την διαθεσιμότητα των εργαστηρίων για χρήση, 29) την

επάρκεια του εξοπλισμού του σπουδαστηρίου, 30) την επάρκεια κάλυψης των αναγκών από την βιβλιοθήκη για βιβλιογραφία επάνω στις εργασίες, 31) την ενημέρωση της βιβλιοθήκης, 32) το πρόγραμμα σπουδών, 33) το πλήθος των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, 34) την ανάγκη αφαίρεσης κάποιου μαθήματος, 35) συγκεκριμένα μαθήματα να αφαιρεθούν, 36) την ανάγκη πρόσθεσης κάποιου μαθήματος, 37) συγκεκριμένα μαθήματα να προστεθούν, 38) την έγκαιρη προμήθεια του προγράμματος σπουδών, 39) την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών της γραμματείας, 40) την αποτελεσματικότητα του ωραρίου της γραμματείας, 41) την γνώση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στο εσωτερικό, 42) την ανάγκη δημιουργίας περισσότερων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, 43) την γνώση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στο εξωτερικό, 44) την επιθυμία παρακολούθησης κάποιου μεταπτυχιακού, 45) την επιθυμία παρακολούθησης του μεταπτυχιακού στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Στη συνέχεια οι ερωτήσεις κωδικοποιήθηκαν και δόθηκε ένας ακέραιος αριθμός για κάθε πιθανή απάντηση. Οι ερωτήσεις που δεν κωδικοποιήθηκαν στο σύστημα είναι «ποιο μάθημα θα θέλατε να αφαιρεθεί» και «ποιο μάθημα θα θέλατε να προστεθεί». Σε αυτές τις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου δεν μπορούσαμε να δώσουμε τιμές σε όλα τα μαθήματα. Γι' αυτό και η καταγραφή των μαθημάτων έγινε ξεχωριστά.

Στις υπόλοιπες ερωτήσεις για κάθε πιθανή απάντηση δώσαμε τις εξής τιμές: Α) για την κλίμακα Likert, 1 – καθόλου/ απaráδεκτη/ ο, 2 – λίγο/ μη ικανοποιητική/ ό, 3 – μέτρια/ ο, 4 πολύ/ ικανοποιητική/ ο, 5 – πάρα πολύ/ πολύ καλή/ ό., Β) για τις άλλες ερωτήσεις, 1 – ναι, 2 – όχι, 3 – δεν ξέρω. Για το φύλλο δώσαμε τις τιμές: 1 Άνδρας, 2 Γυναίκα. Στο εξάμηνο δίναμε απευθείας την τιμή 5 για το πέμπτο εξάμηνο και 6 για το έκτο εξάμηνο.

Με την ολοκλήρωση της κωδικοποίησης έγινε εισαγωγή των δεδομένων στο στατιστικό πακέτο SPSS 15.0 και ακολούθησε η επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων. Το spss είναι ένα ολοκληρωμένο στατιστικό πακέτο λογισμικού. Περιλαμβάνει τεχνικές διαχείρισης, επεξεργασίας και μια σειρά στατιστικών

αναλύσεων, όπως κατανομές συχνοτήτων, πίνακες διπλής και τριπλής εισόδου και παρουσίασης αποτελεσμάτων.

3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μετά την δημιουργία του ερωτηματολογίου, την επιλογή του προγράμματος που θα επεξεργαζόμασταν τα δεδομένα και την κωδικοποίηση των δεδομένων αρχίσαμε να αναλύουμε τα αποτελέσματα.

Στην έρευνα απάντησαν συνολικά 134 άτομα, από τα οποία: 77 είναι στο 5^ο εξάμηνο(18 άνδρες και 60 γυναίκες) και 56 είναι στο 6^ο εξάμηνο(12 άνδρες και 44 γυναίκες) (Πίνακες 1,2)

Πίνακας 1: ΦΥΛΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΔΡΑΣ	30	22,4	22,6	22,6
	ΓΥΝΑΙΚΑ	103	76,9	77,4	100,0
	Total	133	99,3	100,0	
Missing	System	1	,7		
Total		134	100,0		

Πίνακας 2: ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5	77	57,5	57,9	57,9
	6	56	41,8	42,1	100,0
	Total	133	99,3	100,0	
Missing	System	1	,7		
Total		134	100,0		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Στην ερώτηση «πόσο τακτικά παρακολουθείτε τις παραδόσεις των θεωρητικών μαθημάτων» το 17,9% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν παρακολουθούν καθόλου τα μαθήματα, 16,4% τα παρακολουθούν λίγο, 23,9% τα

παρακολουθούν σε μέτρια συχνότητα, 27,6 πολύ τακτικά και 14,2% σε πάρα πολύ μεγάλη συχνότητα (πίνακας 3).

Πίνακας 3: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	24	17,9	17,9	17,9
	ΛΙΓΟ	22	16,4	16,4	34,3
	ΜΕΤΡΙΑ	32	23,9	23,9	58,2
	ΠΟΛΥ	37	27,6	27,6	85,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	19	14,2	14,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «πόσο τακτικά παρακολουθείτε τα εργαστήρια» το 1,5% των σπουδαστών απάντησαν ότι τα παρακολουθούν λίγο, 3,7% σε μέτρια συχνότητα, 10,4% πολύ τακτικά και 84,3% πάρα πολύ τακτικά (πίνακας 4). Κανένας σπουδαστής δεν απάντησε ότι δεν τα παρακολουθεί καθόλου.

Πίνακας 4: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΛΙΓΟ	2	1,5	1,5	1,5
	ΜΕΤΡΙΑ	5	3,7	3,7	5,2
	ΠΟΛΥ	14	10,4	10,4	15,7
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	113	84,3	84,3	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «ανταποκρίνομαι στις γραπτές εργασίες/ ασκήσεις» το 3,7% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν ανταποκρίνονται καθόλου, 3,0% ότι ανταποκρίνονται λίγο, 13,4% ανταποκρίνονται μέτρια, 35,8% ανταποκρίνονται πολύ και 44,0% ανταποκρίνονται πάρα πολύ (πίνακας 5).

Πίνακας 5: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ/ ΑΣΚΗΣΕΙΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,7	3,7	3,7
	ΛΙΓΟ	4	3,0	3,0	6,7
	ΜΕΤΡΙΑ	18	13,4	13,4	20,1
	ΠΟΛΥ	48	35,8	35,8	56,0
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	59	44,0	44,0	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «σε ποιο επίπεδο γνώσης των αγγλικών βρίσκεστε» το 1,5% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν καθόλου, 9,7% γνωρίζουν λίγα αγγλικά, 27,6% βρίσκονται σε μέτριο επίπεδο, 46,3% βρίσκονται σε πολύ καλό επίπεδο και 14,9 σε πάρα πολύ καλό επίπεδο (πίνακας 6).

Πίνακας 6: ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ ΑΓΓΛΙΚΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1,5	1,5	1,5
	ΛΙΓΟ	13	9,7	9,7	11,2
	ΜΕΤΡΙΑ	37	27,6	27,6	38,8
	ΠΟΛΥ	62	46,3	46,3	85,1
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	20	14,9	14,9	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «σε ποιο επίπεδο γνώσης γερμανικών/ γαλλικών βρίσκεστε» το 22,4% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν καθόλου, 32,1% λίγο, 30,6% έχουν μέτρια γνώση, 12,7% πολύ καλή γνώση και 2,2% πάρα πολύ καλή γνώση γερμανικών/ γαλλικών (πίνακας 7).

Πίνακας 7: ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ ΓΑΛΛΙΚΩΝ/ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	30	22,4	22,4	22,4
	ΛΙΓΟ	43	32,1	32,1	54,5
	ΜΕΤΡΙΑ	41	30,6	30,6	85,1
	ΠΟΛΥ	17	12,7	12,7	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «ποιο είναι το επίπεδο γνώσης σας στην χρήση Η/Υ» το 0,7% απάντησε ότι δεν έχει γνώσεις, 5,2% βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο, 26,9% βρίσκονται σε μέτριο επίπεδο, 42,5% βρίσκονται σε καλό επίπεδο και 24,6% βρίσκονται σε πάρα πολύ καλό επίπεδο γνώσεων σχετικά με τους Η/ Υ (πίνακας 8).

Πίνακας 8: ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ Η/Υ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	1	,7	,7	,7
	ΛΙΓΟ	7	5,2	5,2	6,0
	ΜΕΤΡΙΑ	36	26,9	26,9	32,8
	ΠΟΛΥ	57	42,5	42,5	75,4
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	33	24,6	24,6	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Στην ερώτηση «διευκρινίζονται οι στόχοι των μαθημάτων» το 13,4% των σπουδαστών πιστεύουν πως δεν διευκρινίζονται καθόλου οι στόχοι, 15,7% πιστεύουν ότι διευκρινίζονται λίγο, 53,0% ότι διευκρινίζονται σε ένα μέτριο επίπεδο, 15,7% θεωρούν ότι διευκρινίζονται πολύ και 2,2% ότι διευκρινίζονται πάρα πολύ (πίνακας 9).

Πίνακας 9: ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	18	13,4	13,4	13,4
	ΛΙΓΟ	21	15,7	15,7	29,1
	ΜΕΤΡΙΑ	71	53,0	53,0	82,1
	ΠΟΛΥ	21	15,7	15,7	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «η ύλη που διδάσκεστε είναι καλά οργανωμένη» το 8,2% των σπουδαστών απάντησαν ότι η ύλη δεν είναι καθόλου οργανωμένη, 27,6% ότι είναι λίγο οργανωμένη, 47,8% σε ένα μέτριο επίπεδο, 14,2% σε πολύ καλό επίπεδο και 2,2% σε πάρα πολύ καλό επίπεδο (πίνακας 10).

Πίνακας 10: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΛΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ	11	8,2	8,2	8,2
	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	37	27,6	27,6	35,8
	ΜΕΤΡΙΑ	64	47,8	47,8	83,6
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	19	14,2	14,2	97,8
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «τα εκπαιδευτικά βοηθήματα χορηγούνται εγκαίρως» το 16,4% των σπουδαστών απαντούν ότι δεν χορηγούνται εγκαίρως, 20,1% λίγο, 37,3% μέτρια, 17,9% πολύ και 8,2% πάρα πολύ (πίνακας 11).

Πίνακας 11: ΕΓΚΑΙΡΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	22	16,4	16,4	16,4
	ΛΙΓΟ	27	20,1	20,1	36,6
	ΜΕΤΡΙΑ	50	37,3	37,3	73,9
	ΠΟΛΥ	24	17,9	17,9	91,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	11	8,2	8,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο/ τις σημειώσεις» το 35,1% των σπουδαστών πιστεύουν πώς είναι απαράδεκτο/ ες, 24,6% μη ικανοποιητικό/ ες, 27,6% μέτριο/ ες, 10,4% ικανοποιητικό/ ες και 2,2% πάρα πολύ καλό/ ές (πίνακας 12).

Πίνακας 12: ΚΥΡΙΟ ΒΙΒΛΙΟ/ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ	47	35,1	35,1	35,1
	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	33	24,6	24,6	59,7
	ΜΕΤΡΙΑ	37	27,6	27,6	87,3
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	14	10,4	10,4	97,8
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «τα θέματα των γραπτών ή προφορικών εργασιών σας δίνονται εγκαίρως» το 3,7% των σπουδαστών πιστεύουν καθόλου, 9,0% λίγο, 44,0% μέτρια, 33,6% πολύ και 9,7% πάρα πολύ (πίνακας 13).

Πίνακας 13: ΕΓΚΑΙΡΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,7	3,7	3,7
	ΛΙΓΟ	12	9,0	9,0	12,7
	ΜΕΤΡΙΑ	59	44,0	44,0	56,7
	ΠΟΛΥ	45	33,6	33,6	90,3
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	13	9,7	9,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών είναι λογική» το 3,7% των σπουδαστών θεωρούν ότι δεν είναι καθόλου λογική, 11,9% ότι είναι λίγο λογική, 35,1% ότι είναι σε μέτρια επίπεδα, 36,6% ότι είναι πολύ λογική και 12,7% ότι είναι πάρα πολύ λογική (πίνακας 14).

Πίνακας 14: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,7	3,7	3,7
	ΛΙΓΟ	16	11,9	11,9	15,7
	ΜΕΤΡΙΑ	47	35,1	35,1	50,7
	ΠΟΛΥ	49	36,6	36,6	87,3
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	17	12,7	12,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «υπάρχει ερευνητικό υλικό σχετικό με τις εργασίες σας στη βιβλιοθήκη» το 5,2% των σπουδαστών δεν θεωρούν πως υπάρχει υλικό στη βιβλιοθήκη, 18,7% ότι υπάρχει λίγο, 45,5% σε μέτρια επίπεδα, 23,9% σε πολύ μεγάλο επίπεδο και 6,7% σε πάρα πολύ μεγάλο επίπεδο (πίνακας 15).

Πίνακας 15: ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	7	5,2	5,2	5,2
	ΛΙΓΟ	25	18,7	18,7	23,9
	ΜΕΤΡΙΑ	61	45,5	45,5	69,4
	ΠΟΛΥ	32	23,9	23,9	93,3
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	9	6,7	6,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «υπάρχει καθοδήγηση από τους διδάσκοντες» το 6,7% των σπουδαστών δεν πιστεύουν ότι υπάρχει καθοδήγηση, 23,1% ότι υπάρχει λίγη καθοδήγηση, 46,3% ότι υπάρχει μέτρια καθοδήγηση, 19,4% πολύ καθοδήγηση και 4,5% πάρα πολύ καθοδήγηση (πίνακας 16).

Πίνακας 16: ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	9	6,7	6,7	6,7
	ΛΙΓΟ	31	23,1	23,1	29,9
	ΜΕΤΡΙΑ	62	46,3	46,3	76,1
	ΠΟΛΥ	26	19,4	19,4	95,5
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	6	4,5	4,5	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «τα σχόλια των διδασκόντων είναι εποικοδομητικά και αναλυτικά» το 9,0% των σπουδαστών δεν θεωρούν ότι τα σχόλια είναι αναλυτικά και εποικοδομητικά, 26,1% ότι είναι λίγο αναλυτικά και εποικοδομητικά, 40,3% σε μέτρια επίπεδα, 17,2% πολύ αναλυτικά και εποικοδομητικά και 7,5% πάρα πολύ (πίνακας 17).

Πίνακας 17: ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΑ/ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	12	9,0	9,0	9,0
	ΛΙΓΟ	35	26,1	26,1	35,1
	ΜΕΤΡΙΑ	54	40,3	40,3	75,4
	ΠΟΛΥ	23	17,2	17,2	92,5
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	10	7,5	7,5	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «οι εργασίες σας βοηθούν να κατανοήσετε το αντικείμενο διδασκαλίας» το 11,9% των σπουδαστών δεν πιστεύουν ότι τους βοηθούν να το κατανοήσουν, 17,9% τους βοηθάει να το κατανοήσουν λίγο, 32,1% μέτρια, 29,1% τους βοηθάει να το κατανοήσουν πολύ και 9,0% τους βοηθάει πάρα πολύ (πίνακας 18).

Πίνακας 18: ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	16	11,9	11,9	11,9
	ΛΙΓΟ	24	17,9	17,9	29,9
	ΜΕΤΡΙΑ	43	32,1	32,1	61,9
	ΠΟΛΥ	39	29,1	29,1	91,0
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	12	9,0	9,0	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Στην ερώτηση «οργανώνουν καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα» το 3,7% των σπουδαστών θεωρούν πως δεν την οργανώνουν καλά, 27,6% λίγο, 47,8% μέτρια, 19,4% θεωρούν ότι την οργανώνουν πολύ καλά και 1,5% ότι την οργανώνουν πάρα πολύ καλά (πίνακας 19).

Πίνακας 19: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΥΛΗΣ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,7	3,7	3,7
	ΛΙΓΟ	37	27,6	27,6	31,3
	ΜΕΤΡΙΑ	64	47,8	47,8	79,1
	ΠΟΛΥ	26	19,4	19,4	98,5
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	1,5	1,5	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «επιτυγχάνουν να διεγείρουν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος» το 20,9% των σπουδαστών δήλωσαν ότι δεν το επιτυγχάνουν καθόλου, 23,1% το επιτυγχάνουν λίγο, 38,1% σε ένα μέτριο επίπεδο, 15,7% το επιτυγχάνουν πολύ και 2,2% δήλωσαν πως το επιτυγχάνουν πάρα πολύ (πίνακας 20).

Πίνακας 20: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	28	20,9	20,9	20,9
	ΛΙΓΟ	31	23,1	23,1	44,0
	ΜΕΤΡΙΑ	51	38,1	38,1	82,1
	ΠΟΛΥ	21	15,7	15,7	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «αναλύουν και παρουσιάζουν τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα» το 11,2% των σπουδαστών πιστεύουν ότι καθόλου δεν αναλύουν και παρουσιάζουν τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα, 23,9% λίγο, 32,8% μέτρια, 29,9% πολύ και 2,2% πάρα πολύ (πίνακας 21).

Πίνακας 21: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΜΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	15	11,2	11,2	11,2
	ΛΙΓΟ	32	23,9	23,9	35,1
	ΜΕΤΡΙΑ	44	32,8	32,8	67,9
	ΠΟΛΥ	40	29,9	29,9	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «ενθαρρύνουν τους φοιτητές να διατυπώσουν απορίες και να αναπτύξουν την κρίση τους» το 13,4% των σπουδαστών πιστεύουν πως δεν τους ενθαρρύνουν καθόλου, 20,1% τους ενθαρρύνουν λίγο, 38,8% ότι τους ενθαρρύνουν σε ένα μέτριο επίπεδο, 22,4% πιστεύουν ότι τους ενθαρρύνουν πολύ και 5,2% ότι τους ενθαρρύνουν πάρα πολύ (πίνακας 22).

Πίνακας 22: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	18	13,4	13,4	13,4
	ΛΙΓΟ	27	20,1	20,1	33,6
	ΜΕΤΡΙΑ	52	38,8	38,8	72,4
	ΠΟΛΥ	30	22,4	22,4	94,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	7	5,2	5,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους» το 6,0% των σπουδαστών δεν θεωρούν ότι ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, 22,4% ότι ήταν λίγο, 32,1% μέτρια, 32,1% πολύ και 9,0% πάρα πολύ (πίνακας 23).

Πίνακας 23: ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	8	6,0	6,0	6,0
	ΛΙΓΟ	30	22,4	22,4	28,4
	ΜΕΤΡΙΑ	43	32,1	32,1	60,4
	ΠΟΛΥ	41	30,6	30,6	91,0
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	12	9,0	9,0	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «είναι γενικά προσιτοί στους φοιτητές» το 11,2% των σπουδαστών δεν πιστεύουν πως είναι προσιτοί, 23,9% λίγο, 44,8% μέτρια, 14,9% πολύ προσιτοί και 4,5% πάρα πολύ προσιτοί. (πίνακας 24).

Πίνακας 24: ΠΟΣΟ ΠΡΟΣΙΤΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	15	11,2	11,3	11,3
	ΛΙΓΟ	32	23,9	24,1	35,3
	ΜΕΤΡΙΑ	60	44,8	45,1	80,5
	ΠΟΛΥ	20	14,9	15,0	95,5
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	6	4,5	4,5	100,0
	Total	133	99,3	100,0	
Missing	System	1	,7		
	Total	134	100,0		

Στην ερώτηση «υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους διδάσκοντες» το 53,7% των σπουδαστών δήλωσαν καθόλου, 19,4% λίγο, 14,2% μέτρια, 9,0% πολύ και 3,7% πάρα πολύ (πίνακας 25).

Πίνακας 25: ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	72	53,7	53,7	53,7
	ΛΙΓΟ	26	19,4	19,4	73,1
	ΜΕΤΡΙΑ	19	14,2	14,2	87,3
	ΠΟΛΥ	12	9,0	9,0	96,3
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	5	3,7	3,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης» το 20,9% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν υπάρχει διαφάνεια, 16,4% απάντησαν ότι υπάρχει λίγο, 39,6% μέτρια, 16,4% πολύ και 6,7% απάντησαν ότι υπάρχει πάρα πολύ διαφάνεια (πίνακας 26).

Πίνακας 26: ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ	28	20,9	20,9	20,9
	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	22	16,4	16,4	37,3
	ΜΕΤΡΙΑ	53	39,6	39,6	76,9
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	22	16,4	16,4	93,3
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	9	6,7	6,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Στην ερώτηση «είναι επαρκής ο εξοπλισμός των εργαστηρίων» το 11,9% των σπουδαστών πιστεύουν πως δεν είναι επαρκής ο εξοπλισμός, 12,7% ότι είναι λίγο, 29,1% σε μέτρια επίπεδα, 18,7% ότι είναι πολύ επαρκής και 27,6% ότι είναι πάρα πολύ επαρκής (πίνακας 27).

Πίνακας 27: ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	16	11,9	11,9	11,9
	ΛΙΓΟ	17	12,7	12,7	24,6
	ΜΕΤΡΙΑ	39	29,1	29,1	53,7
	ΠΟΛΥ	25	18,7	18,7	72,4
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	37	27,6	27,6	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών» το 47,0% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν είναι διαθέσιμα, 19,4% ότι είναι λίγο διαθέσιμα, 23,9% μέτρια, 9,0% πολύ και 0,7% πάρα πολύ (πίνακας 28).

Πίνακας 28: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΩΡΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	63	47,0	47,0	47,0
	ΛΙΓΟ	26	19,4	19,4	66,4
	ΜΕΤΡΙΑ	32	23,9	23,9	90,3
	ΠΟΛΥ	12	9,0	9,0	99,3
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	1	,7	,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στην ερώτηση «είναι επαρκής ο εξοπλισμός του σπουδαστηρίου» το 20,9% των σπουδαστών πιστεύουν πως δεν είναι επαρκής, 26,9% λίγο, 34,3% σε μέτρια επίπεδα, 12,7% πολύ επαρκής και 5,2% πάρα πολύ (πίνακας 29).

Πίνακας 29: ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΥ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	28	20,9	20,9	20,9
	ΛΙΓΟ	36	26,9	26,9	47,8
	ΜΕΤΡΙΑ	46	34,3	34,3	82,1
	ΠΟΛΥ	17	12,7	12,7	94,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	7	5,2	5,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «είναι επαρκής η κάλυψη των αναγκών σας από την βιβλιοθήκη για την βιβλιογραφία που χρειάζεστε στις εργασίες σας» το 7,5% των σπουδαστών πιστεύουν καθόλου, 26,9% πιστεύουν λίγο, 44,0% μέτρια, 19,4% πολύ και 2,2% πάρα πολύ (πίνακας 30).

Πίνακας 30: ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	10	7,5	7,5	7,5
	ΛΙΓΟ	36	26,9	26,9	34,3
	ΜΕΤΡΙΑ	59	44,0	44,0	78,4
	ΠΟΛΥ	26	19,4	19,4	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «είναι ενημερωμένη η βιβλιοθήκη σε βιβλιογραφία σχετικά με το αντικείμενο σπουδών σας» το 9,0% των σπουδαστών θεωρούν πως δεν είναι ενημερωμένη, 21,6% ότι είναι ενημερωμένη λίγο, 32,8% σε μέτρια επίπεδα, 20,1% πολύ ενημερωμένη και 16,4% πάρα πολύ ενημερωμένη (πίνακας 31).

Πίνακας 31: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	12	9,0	9,0	9,0
	ΛΙΓΟ	29	21,6	21,6	30,6
	ΜΕΤΡΙΑ	44	32,8	32,8	63,4
	ΠΟΛΥ	27	20,1	20,1	83,6
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	22	16,4	16,4	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στην ερώτηση «θεωρείτε το πρόγραμμα σπουδών σας» το 25,4% των σπουδαστών το βρίσκουν απαράδεκτο, 25,4% μη ικανοποιητικό, 33,6% μέτριο, 14,9% ικανοποιητικό και 0,7% πολύ καλό (πίνακας 32).

Πίνακας 32: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ	34	25,4	25,4	25,4
	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	34	25,4	25,4	50,7
	ΜΕΤΡΙΑ	45	33,6	33,6	84,3
	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	20	14,9	14,9	99,3
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	1	,7	,7	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

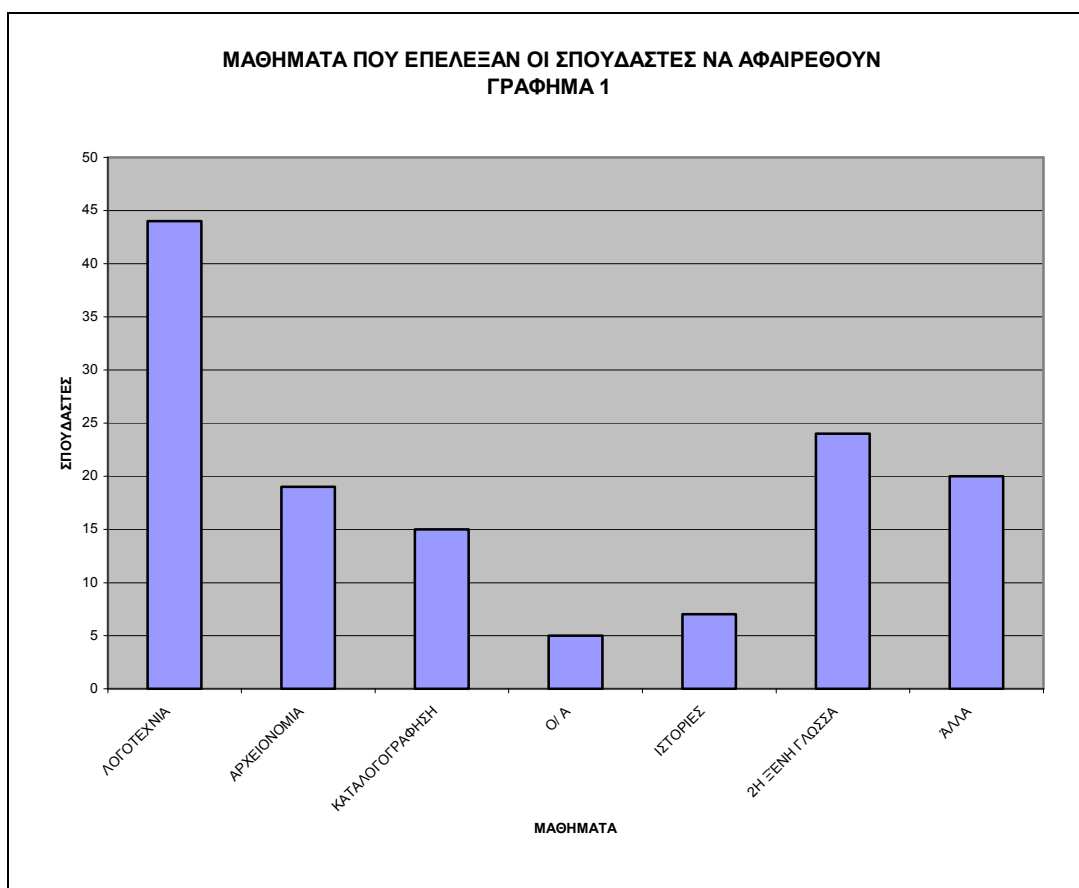
Στην ερώτηση «κατά πόσο ανταποκρίνεται το πλήθος των μαθημάτων του προγράμματος στις ανάγκες των σπουδών σας» το 23,9% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν ανταποκρίνονται καθόλου, 27,6% λίγο, 28,4% μέτρια, 17,9% πολύ και 2,2% πάρα πολύ (πίνακας 33).

Πίνακας 33: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΠΛΗΘΟΥΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	32	23,9	23,9	23,9
	ΛΙΓΟ	37	27,6	27,6	51,5
	ΜΕΤΡΙΑ	38	28,4	28,4	79,9
	ΠΟΛΥ	24	17,9	17,9	97,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	2,2	2,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «πιστεύετε πως πρέπει να αφαιρεθεί κάποιο μάθημα από το πρόγραμμα σπουδών σας» το 64,2% των σπουδαστών πιστεύουν πως πρέπει να αφαιρεθεί κάποιο μάθημα, 21,6% πως δεν πρέπει να αφαιρεθεί και 14,2% δεν ξέρουν αν πρέπει να αφαιρεθεί (πίνακας 34).

Πίνακας 34: ΑΝΑΓΚΗ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	86	64,2	64,2	64,2
	ΟΧΙ	29	21,6	21,6	85,8
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	19	14,2	14,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

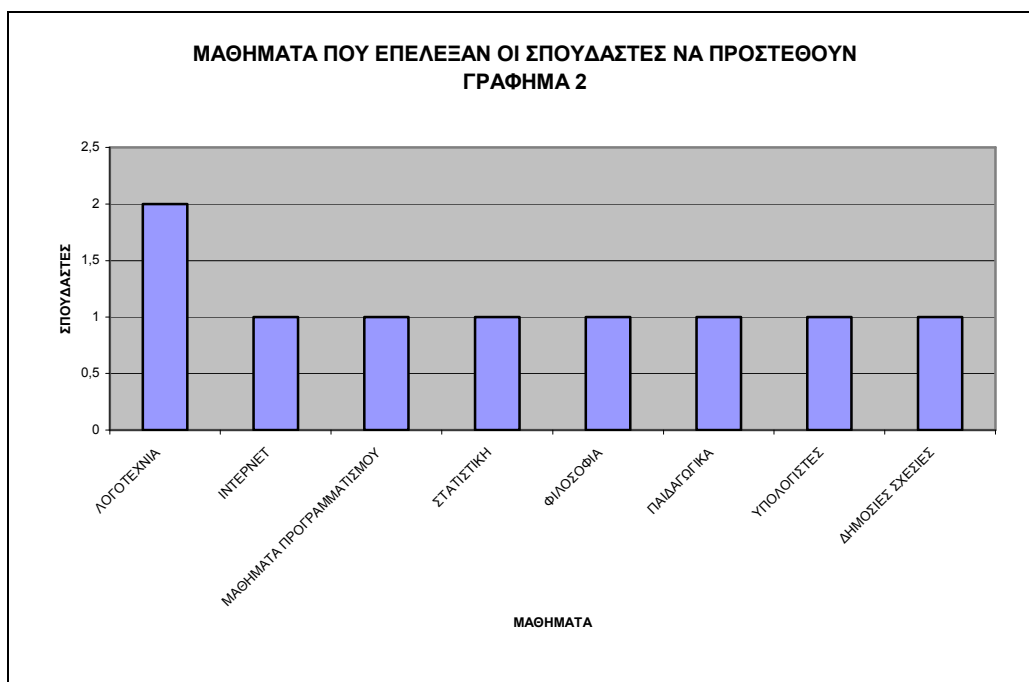
Από τα 86 άτομα: 44 πιστεύουν πως πρέπει να μειωθούν ή να αφαιρεθούν οι λογοτεχνίες, 24 να αφαιρεθεί η δεύτερη ξένη γλώσσα, 19 να αφαιρεθεί η αρχαιονομία, 15 να μειωθούν οι καταλογογραφήσεις, 7 θεωρούν πως είναι περιττές οι ιστορίες(π.χ. ιστορία τυπογραφίας, ιστορία ελληνικού πολιτισμού, ιστορία γραφής), 5 πιστεύουν πως πρέπει να αφαιρεθούν τα Ο/Α II, 5 πιστεύουν ότι πρέπει να αφαιρεθεί η ψυχολογία, 4 δηλώνουν την προστασία και συντήρηση, 3 τις πληροφοριακές κοινωνικές επιστήμες, 2 την κοινωνιολογία, 2 την παραγωγή εντύπου, 2 τις ανθρωπιστικές επιστήμες, 2 νόμοι και βιβλιοθήκες, 1 τον αυτοματισμό διοικητικών λειτουργιών και 1 την επεξεργασία υλικού.

Στην ερώτηση «πιστεύετε πως πρέπει να προστεθούν μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών σας» το 11,9% των σπουδαστών πιστεύουν πως πρέπει να προστεθεί κάποιο μάθημα, 60,4% πως δεν πρέπει και 27,6% δεν ξέρουν αν πρέπει να προστεθεί κάποιο μάθημα (πίνακας 35).

Πίνακας 35: ΑΝΑΓΚΗ ΠΡΟΣΘΕΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	16	11,9	11,9	11,9
	ΟΧΙ	81	60,4	60,4	72,4
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	37	27,6	27,6	100,0
Total		134	100,0	100,0	

Από τα 16 άτομα: 2 πιστεύουν ότι πρέπει να προστεθεί λογοτεχνία, 1 μαθήματα internet, 1 μαθήματα προγραμματισμού, 1 στατιστική, 1 φιλοσοφία, 1 παιδαγωγικά, 1 υπολογιστικά και 1 δημόσιες σχέσεις.

Στην ερώτηση «τον οδηγό σπουδών σας τον προμηθεύσατε εγκαίρως» το 28,4% των σπουδαστών απάντησαν ότι τον προμηθεύτηκαν εγκαίρως, 54,5% δεν τον έχουν προμηθευτεί εγκαίρως, 15,7% δεν ξέρουν και 2 δεν απάντησαν καθόλου (πίνακας 36).

Πίνακας 36: ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	38	28,4	28,8	28,8
	ΟΧΙ	73	54,5	55,3	84,1
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	21	15,7	15,9	100,0
	Total	132	98,5	100,0	
Missing	System	2	1,5		
	Total	134	100,0		

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Στην ερώτηση «πόσο αποτελεσματικές θεωρείται πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας του τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών» το 33,6% των σπουδαστών πιστεύουν ότι δεν είναι καθόλου αποτελεσματικές οι υπηρεσίες, 22,4% ότι είναι λίγο, 21,6% ότι είναι σε μέτριο επίπεδο, 17,2% ότι είναι πολύ αποτελεσματικές και 5,2% ότι είναι πάρα πολύ αποτελεσματικές (πίνακας 37).

Πίνακας 37: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	45	33,6	33,6	33,6
	ΛΙΓΟ	30	22,4	22,4	56,0
	ΜΕΤΡΙΑ	29	21,6	21,6	77,6
	ΠΟΛΥ	23	17,2	17,2	94,8
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	7	5,2	5,2	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «πόσο αποτελεσματικό είναι το ωράριο λειτουργίας της γραμματείας του τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών» το 53% των σπουδαστών απάντησαν ότι δεν είναι καθόλου αποτελεσματικό το ωράριο, 19,4% λίγο, 20,1% μέτριο, 6% ότι είναι πολύ αποτελεσματικό και 1,5% ότι είναι πάρα πολύ αποτελεσματικό (πίνακας 38).

Πίνακας 38: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΩΡΑΡΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΚΑΘΟΛΟΥ	71	53,0	53,0	53,0
	ΛΙΓΟ	26	19,4	19,4	72,4
	ΜΕΤΡΙΑ	27	20,1	20,1	92,5
	ΠΟΛΥ	8	6,0	6,0	98,5
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	1,5	1,5	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στην ερώτηση «γνωρίζετε αν υπάρχουν μεταπτυχιακά προγράμματα σε αντικείμενο σχετικό με το τμήμα σας στην Ελλάδα» το 62,7% σπουδαστών δήλωσαν ότι γνωρίζουν κάποιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και 37,7% ότι δεν γνωρίζουν (πίνακας 39).

Πίνακας 39: ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	84	62,7	62,7	62,7
	OXI	50	37,3	37,3	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «θεωρείτε ότι πρέπει να υπάρχουν περισσότερα μεταπτυχιακά προγράμματα» το 80,6% των σπουδαστών υποστηρίζουν πως πρέπει να υπάρχουν περισσότερα, 17,9% πως δεν πρέπει να υπάρχουν περισσότερα και 2 δεν απάντησαν (πίνακας 40)

Πίνακας 40: ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	108	80,6	81,8	81,8
	OXI	24	17,9	18,2	100,0
	Total	132	98,5	100,0	
Missing	System	2	1,5		
Total		134	100,0		

Στην ερώτηση «γνωρίζετε αν υπάρχουν μεταπτυχιακά προγράμματα σε αντικείμενο σχετικά με το τμήμα σας στο εξωτερικό» το 50% των σπουδαστών είπαν πως γνωρίζουν και 50% πως δεν γνωρίζουν (πίνακας 41).

Πίνακας 41: ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	67	50,0	50,0	50,0
	OXI	67	50,0	50,0	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «θα θέλατε να παρακολουθήσετε κάποιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα» το 68,7% των σπουδαστών απάντησαν πως θα ήθελαν να παρακολουθήσουν και 31,3% απάντησαν πως δεν θέλουν να παρακολουθήσουν (πίνακας 42).

Πίνακας 42: ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	92	68,7	68,7	68,7
	OXI	42	31,3	31,3	100,0
	Total	134	100,0	100,0	

Στην ερώτηση «που θα θέλατε να παρακολουθήσετε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα» το 39,6% των σπουδαστών θέλουν να το παρακολουθήσουν στην Ελλάδα και 29,1% θέλουν να το παρακολουθήσουν στο εξωτερικό (πίνακας 43).

Πίνακας 43: ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑ/ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΕΛΛΑΔΑ	53	39,6	57,6	57,6
	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	39	29,1	42,4	100,0
	Total	92	68,7	100,0	
Missing	System	42	31,3		
Total		134	100,0		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της εργασίας αυτής, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι η καταγραφή της άποψης των σπουδαστών της σχολής Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης για τη σχολή τους και τις σπουδές τους.

Έχοντας ολοκληρώσει τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων και μελετώντας τα παραγόμενα αποτελέσματα, καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα:

- Τα αποτελέσματα της έρευνας – αδρομερώς περιγραφόμενα – δεν αναδεικνύουν ιδιαίτερα ακραίες τάσεις, στάσεις, απόψεις και καταστάσεις. Αντιθέτως, πλην αναμενόμενων αποτελεσμάτων – όπως λόγου χάρη στην ερώτηση για την ύπαρξη μεταπτυχιακών επιλογών – στις απαντήσεις των σπουδαστών κυριαρχεί η επιλογή «μέτρια, μέτριος –α -ο».
- Το προφίλ των σπουδαστών, στους οποίους απευθύνθηκαν τα ερωτηματολόγια, διαμορφώνεται ως εξής: το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών δεν παρακολουθεί τακτικά τις παραδόσεις των θεωρητικών μαθημάτων, ενώ παρακολουθεί συστηματικά τα εργαστήρια. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι στα εργαστήρια υπάρχει υποχρεωτική παρακολούθηση, επομένως και οι απαντήσεις προσδιορίζονται από αυτό το δεδομένο. Όπως επίσης πολλές από τις εργασίες είναι υποχρεωτικές και εξαιτίας αυτού, το ποσοστό των σπουδαστών που απάντησαν στην ερώτηση για την ανταπόκριση στις εργασίες ήταν υψηλό. Το επίπεδο των σπουδαστών στα αγγλικά που είναι και η πρώτη ξένη γλώσσα (υποχρεωτική), όπως καταγράφηκε, κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα, σε αντίθεση με τις ξένες γλώσσες που είναι βέβαια επιλογής (γαλλικά/ γερμανικά), αλλά οι ώρες διδασκαλίας τους είναι αρκετές και στις οποίες το επίπεδο καταγράφεται από χαμηλό έως πολύ χαμηλό. Τέλος, οι σπουδαστές γνωρίζουν να χειρίζονται πολύ καλά τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, γεγονός που καταδεικνύει την τάση ενασχόλησης με την

τεχνολογία και επιβεβαιώνει τον τίτλο της κοινωνίας ως «κοινωνίας της πληροφόρησης», στην οποία η πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες παίζει σπουδαίο ρόλο. Επιπλέον, όπως θα δούμε και παρακάτω, φαίνεται να κερδίζει έδαφος η δεύτερη κατεύθυνση της σχολής, αυτή των Συστημάτων Πληροφόρησης, έναντι της παραδοσιακής κατεύθυνσης της κλασικής Βιβλιοθηκονομίας.

- Η εικόνα των σπουδαστών για τα μαθήματά τους έχει ως εξής: το μεγαλύτερο ποσοστό των σπουδαστών θεωρεί πως η διευκρίνιση των στόχων και η οργάνωση της ύλης των μαθημάτων μετρίως ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους. Θεωρούν ότι τους χορηγούνται σχετικά εγκαίρως τα βιβλία/ σημειώσεις και τα θέματα των εργασιών, ενώ πιστεύουν ότι το ερευνητικό υλικό που υπάρχει στην βιβλιοθήκη, ανταποκρίνεται μετρίως σε αναφορά προς τις εργασίες τους. Δεν θεωρούν ότι βοηθούνται ιδιαίτερα από τους διδάσκοντες, ούτε ότι τα σχόλια των διδασκόντων είναι εποικοδομητικά και αναλυτικά, ενώ οι εργασίες κρίνουν ότι δεν συμβάλουν τόσο στην κατανόηση του αντικειμένου διδασκαλίας. Το μεγαλύτερο ποσοστό των σπουδαστών αξιολογεί ως απαράδεκτο/ ες ή μη ικανοποιητικό/ ές το κύριο βιβλίο/ τις κύριες σημειώσεις. Ως προς τα εργαστήρια, οι σπουδαστές πιστεύουν πως ο εξοπλισμός τους καλύπτει αρκετά ικανοποιητικά τις ανάγκες τους, όμως δεν μπορεί να γίνει χρήση αυτού του εξοπλισμού εκτός των προγραμματισμένων ωρών, γεγονός που αποτελεί πρόβλημα, ιδιαίτερα ως προς την χρήση Η/Υ, η οποία ορισμένες φορές είναι απαραίτητη και εκτός προγράμματος.
- Οι σπουδαστές δεν είναι τόσο ικανοποιημένοι από την οργάνωση και την διεξαγωγή της διδασκαλίας από τους διδάσκοντες και ως εκ τούτου θεωρούν ότι δεν επιτυγχάνεται η πρόκληση του ενδιαφέροντός τους. Με την ίδια διάθεση αποτιμούν και την πρόθεση ή την επίτευξη αυτής της πρόθεσης των διδασκόντων να τους ενθαρρύνουν στη διατύπωση ερωτήσεων, η οποία θεωρείται ότι συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής τους σκέψης. Η συνέπεια των διδασκόντων απέναντι στις υποχρεώσεις τους δεν αξιολογείται θετικά και παρόλο που οι διδάσκοντες θεωρούνται προσιτοί, η συνεργασία μαζί τους παρακωλύεται από πρακτικές συνθήκες, όπως οι ανακοινώσεις «ωρών γραφείου», οι οποίες ως επί το πλείστον

απουσιάζουν. Πρέπει να επισημανθεί όμως ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των διδασκόντων δεν είναι μόνιμοι που σημαίνει ότι δεν έχουν κάποιο γραφείο για συνάντηση με τους σπουδαστές. Θα μπορούσε όμως αυτές οι ώρες συνεργασίας να γινόταν στο σπουδαστήριο. Την μάλλον αρνητική ή μη ικανοποιητική εικόνα των διδασκόντων συμπληρώνει και η αξιολόγηση της διαφάνειας των κριτηρίων βαθμολόγησης των σπουδαστών, από την οποία προκύπτει ότι οι τελευταίοι έχουν πολύ λίγη εμπιστοσύνη στους διδάσκοντές τους.

- Το σπουδαστήριο / βιβλιοθήκη δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σπουδαστών, όπως καταδεικνύουν οι απαντήσεις τους σε ερωτήσεις που αφορούσαν στην επάρκεια του εξοπλισμού της βιβλιοθήκης, στην επάρκεια κάλυψης των βιβλιογραφικών αναγκών των εργασιών τους και γενικότερα στην ενημέρωση της βιβλιοθήκης. Η αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και οι ώρες της γραμματείας θεωρείται σε μεγάλο ποσοστό अपαράδεκτη.
- Το πρόγραμμα σπουδών και η ανταπόκριση του πλήθους των μαθημάτων στις ανάγκες αυτού του προγράμματος, θεωρούνται μη ικανοποιητικά. Το μεγαλύτερο ποσοστό των σπουδαστών πιστεύουν πως πρέπει να αφαιρεθεί κάποιο μάθημα από το πρόγραμμα. Τα μαθήματα που θεωρούνται περιττά κατά γενική ομολογία – εκτός του μαθήματος της καταλογογράφησης, που κάποιοι πιστεύουν πως πρέπει να μειωθεί – είναι μαθήματα που δεν άπτονται της επιστήμης της πληροφόρησης, αλλά μπορούν γενικά να χαρακτηριστούν «καθαρά βιβλιοθηκονομικά» μαθήματα με μία πιο κλασική έννοια, η οποία κυριαρχούσε μέχρι πρότινος. Η εικόνα που αποτυπώνεται, όπως επισημίναμε και παραπάνω, κάνει εμφανή την ανάγκη των σπουδαστών για μαθήματα περισσότερο συναφή με την επιστήμη της πληροφόρησης, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στους νέους ρόλους του επαγγέλματος, όπως τους υπαγορεύουν οι απαιτήσεις και οι ανάγκες της σύγχρονης εποχής.
- Εντούτοις, παρόλο που θεωρείται αναγκαία η μετατόπιση στην κατάρτιση των νέων βιβλιοθηκονόμων προκειμένου να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν καλύτερα στις νέες απαιτήσεις, παρόλο που αυτές οι νέες απαιτήσεις ορίζονται από μία «κοινωνία της πληροφορίας» στην οποία

δικαιωματικά οι απόφοιτοι σχολών Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης θεωρούνται αρμόδιοι να επιτελέσουν κάποιο έργο, θεσμικά, νομοθετικά και κοινωνικά κωλύματα αποτελούν τροχοπέδη στην βελτίωση και την πρόοδο των αντίστοιχων σπουδών. Η ανάγκη κάλυψης αυτής της ασυμμετρίας δημιουργείται από την τελευταία θεματική ενότητα του ερωτηματολογίου, όπου οι σπουδαστές εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για την συνέχιση των σπουδών τους σε ένα μεταπτυχιακό επίπεδο και παράλληλως την ανάγκη ύπαρξης περισσότερων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, στα οποία θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση και εντός του ελλαδικού χώρου, αποτυπώνοντας με τις απαντήσεις τους αυτές τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν όταν επιθυμούν –γιατί δηλώνουν πως το επιθυμούν– να συνεχίσουν και να διευρύνουν τις σπουδές τους.

Εάν αποστασιοποιηθούμε από τα αποτελέσματα που αφορούν στενά τη Σχολή μας – που βέβαια και αυτά συντείνουν με μία ευρύτερη έννοια σε αυτό που τώρα θέλουμε να εκθέσουμε – και μελετήσουμε την καταγεγραμμένη εικόνα υπό ένα πρίσμα εξέτασης απόψεων όχι μόνον των δεδομένων σπουδαστών, αλλά της κοινωνίας γενικά, συλλαμβάνουμε μία διαφαινόμενη αλλαγή. Η αλλαγή αυτή τεκμηριώνεται και από υπάρχουσες έρευνες, οι οποίες εντοπίζουν και χρονικά τις μετατοπίσεις των απόψεων που αφορούν στο επάγγελμα του Βιβλιοθηκονόμου:

«[...] Από το τέλος της δεκαετίας του 1990, παρατηρείται κάποια αλλαγή στο προσανατολισμό του επαγγέλματος, και ως σπουδαιότεροι λόγοι αναδεικνύονται οι επαγγελματικές προοπτικές σε βιβλιοθήκες και σε περιβάλλοντα με βαρύτητα στην τεχνολογία της πληροφορίας, το έργο της πληροφόρησης, το γνωστικό αντικείμενο της πληροφόρησης, την τεχνολογία. και το ενδιαφέρον για έρευνα [...] Στις αρχές, όμως, της δεκαετίας του 2000 παρατηρείται μια μετακίνηση με την ανάδειξη ως σημαντικότερων λόγων εκείνων που συνδέονται με την επιστημονική περιοχή της πληροφόρησης και τη μορφή της απασχόλησης [...] Αλλά κατά την τελευταία περίπου δεκαετία, παρατηρείται μια μετακίνηση στην ιεράρχηση των παραγόντων προς εκείνους οι οποίοι συνδέονται με τις επαγγελματικές προοπτικές, το επιστημονικό πεδίο της πληροφόρησης και την τεχνολογία. Η μετακίνηση αυτή μπορεί να αποδοθεί στη μεταβαλλόμενη δυναμική της αγοράς εργασίας, στις συντελούμενες αλλαγές στο πεδίο της πληροφόρησης,

στην αλλαγή της οργανωτικής κουλτούρας των πληροφοριακών οργανισμών, αλλά πιθανόν και στις αλλαγές στον προσανατολισμό των ίδιων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων [...] Τα σημαντικότερα σημεία τα οποία αναδείχθηκαν από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας είναι η ρευστότητα του πεδίου της πληροφόρησης, ο μετασχηματισμός του έργου της πληροφόρησης, οι τάσεις διαμόρφωσης ενός νέου προτύπου επαγγελματία, το οποίο προωθείται τόσο από επαγγελματικούς φορείς όσο και από εκπαιδευτικά Ιδρύματα, η συζήτηση για απόκτηση νέων δεξιοτήτων, ο επιστημονικός προβληματισμός για την ανάγκη προσέλκυσης νέων και ικανών ατόμων και το ενδιαφέρον για τη διερεύνηση των λόγων επιλογής της επιστήμης της Πληροφόρησης.» (Μοννίαρου, Τσατσώνη. σ.4-6)

Όλα αυτά παράλληλα με τα αποτελέσματα της δικής μας έρευνας κατατείνουν στο ότι στον τομέα μας οι εξελίξεις είναι ραγδαίες. Οι απαιτήσεις αλλάζουν, όπως αλλάζει και ο επαγγελματικός μας ρόλος. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που καλύπτουν αυτόν τον επιστημονικό τομέα πρέπει να ανταποκριθούν στο κάλεσμα της εποχής για να μπορέσουν και οι μελλοντικοί βιβλιοθηκονόμοι να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες του ρόλου τους.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Deeming, C. και J. Chelin. Make your own luck: a study of people changing career into librarianship. *New Library World* 102. European Network for Quality Assurance in Higher Education. Transnational European Evaluation Project: Methodological Reflections. Helsinki: Multiprint, 2004.

Diso L. I., Njoku I. F. «Library and information science education in Nigeria Curricula contents versus cultural realities.» The International Informaion & Library review, 2007. elsevier. 20 Αυγούστου 2007 <www.elsevier.com/locate/iilr>.

Farley-Larmour, K. Books and reading 'or 'information and access? Interest, motivations and influences towards library and information studies. *Education for Library and Information Services: Australia (ELIS: A)*17, 2002.

Genoni, P. και N. Greeve. School-leaver attitudes towards careers in librarianship: the results of a survey. *The Australian Library Journal* 46, 1997.

Hallam, G. και H. Partridge. Great expectations? Developing a profile of the 21st century library and information student: a Queensland University of Technology case study. Εργασία στο World Library and Information Congress: 71th IFLA General Conference and Council Libraries - A voyage of discovery, August 14th - 18th 2005, Oslo, Norway, <http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/047e-Hallam_Partridge.pdf>.

Harris, R. και A. Wilkinson. (Re)positioning librarians: How young people view the information sector. *Journal of Education for Library and Information Science* 42, 2001.

Markella, R. και G. Baxter. The demand for undergraduate course provision in information. Education for Library and Information Services: Australia (ELIS: A)17. library studies. Education for Information, 2001.

Ole Pors, N. The changing labour market of the information professional: challenges for library school education. Librarian Career Development 2, 1994.

Ανθεμίδης, Αχιλλέας. Jus Prowendi: Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας και συγγραφικής. Θεσσαλονίκη: Αφοί Αλτιντζή, 1978.

ΑΤΕΙ. Οδηγός Σπουδών Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης. Θεσσαλονίκη: ΑΤΕΙ, 2006.

Εθνικό Μετσόβιο. 2002-2003. Εθνικό Μετσόβιο πολυτεχνείο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της λειτουργίας του προγράμματος από τους διδάσκοντες και αυτοαξιολόγηση της συμβολής τους. 23 Μαρτίου 2007 <www.survey.ntua.gr/studies/erotimatologia/autoaxiologisi_didaskontes.doc>.

Εθνικό Μετσόβιο. Εθνικό Μετσόβιο πολυτεχνείο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της λειτουργίας του προγράμματος από τους διδάσκοντες και αυτοαξιολόγηση της συμβολής τους. 2002-2003. 23 Μαρτίου 2007. <www.survey.ntua.gr/main/studies/environ/erotimatologia/didaskontes_apo_foitites.doc>.

Εθνικό Μετσόβιο. Εθνικό Μετσόβιο πολυτεχνείο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της λειτουργίας του προγράμματος από τους φοιτητές. 2002-2003. 23 Μαρτίου 2007. <www.survey.ntua.gr/main/studies/environ/erotimatologia/programma_apo_foitites.doc>.

Ελλάς. Βουλή. Απόφαση 46350/Ε5/2006 ΥΠΕΠΘ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Παρ. 1. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2006.

Ελλάς. Βουλή. Νόμος υπ' αριθ. 3404/2005 Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αρθ. 1 παρ. 2γ. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2005.

Ελληνική Δημοκρατία. Α. Δ. Ι. Π. Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Οδηγός Εφαρμογής της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2007.

Ελληνική Δημοκρατία. Α. Δ. Ι. Π. Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Απογραφικά Δελτία και Ερωτηματολόγιο Μαθήματος/ Διδάσκοντος για τους Φοιτητές. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2007.

Ελληνική Δημοκρατία. Α. Δ. Ι. Π. Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Κριτηρίων Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2007.

Ελληνική Δημοκρατία. Α. Δ. Ι. Π. Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Ενημερωτικό Φυλλάδιο. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2007.

Ελληνική Δημοκρατία. Οδηγίες για την σύνταξη Προγράμματος Σπουδών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2006.

Ελλάς. Βουλή. Νόμος υπ' αριθ. 3404/2005 Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αρθ. 1 παρ 2β. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2005.

Καπλάνης, Σ. Η ποιότητα της εκπαίδευσης, η διαχείριση της ποιότητας και η αξιολόγηση της ως θεσμικές διαδικασίες στα Πανεπιστήμια. 2003. in.gr._10 Απριλίου 2007.<www.lib.teipat.gr/JeanMon/Papers/Chapter1.pdf>.

Κωνσταντίνου, Ιωάννης. Τρόπος συγγραφικής μιας επιστημονικής εργασίας. Αθήνα: Έρευνα, 1986.

Λελάκης Γιώργος. Εκπαιδευτική έρευνα. Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1997.

Μαυράκης Γ. Βασίλης. Ανάλυση δεδομένων στην Επιστημονική έρευνα με τη χρήση του spss. Αθήνα: Gutenberg, 1997.

Μονίανου, Βαλεντίνη και Άννα Τσαρτσώνη. «Επιλογή του Τομέα Σπουδών της Βιβλιοθηκονομίας-Πληροφόρησης: Μια συστηματική βιβλιογραφική επισκόπηση των πρόσφατων ερευνητικών μελετών». 15^ο Συνέδριο Βιβλιοθηκονόμων Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης, Πανεπιστήμιο Πατρών, 1-3 Νοεμβρίου, 2005. in.gr. 1 Αυγούστου 2007 <[http:// conference. Lis. Upatras.gr/files/5.03.FullText.pdf](http://conference.Lis.Upatras.gr/files/5.03.FullText.pdf)>.

Πανεπιστήμιο Κρήτης. Απόφαση. 9 Ιουνίου 2005. Πανεπιστήμιο Κρήτης. 10 Απριλίου 2007 <www.ntua.gr/posdep/SYLLOGOI/Kriti?Apofash_DS-Aksiologhsh-9-6-05.doc>.

Πανεπιστήμιο Κρήτης. Κείμενο συζήτησης για τη θεσμοθέτηση Εθνικού Συστήματος και Φορέα Αξιολόγησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. 12 Μαρτίου 2002. in.gr. Πανεπιστήμιο Κρήτης. 10 Απριλίου 2007. <www.ntua.gr/posdep/concrete/Assessment/Aksiologhsh>.

Πανεπιστήμιο Κύπρου ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση μαθήματος/ διδακτικού προσωπικού. <http://www.ucy.ac.cy/~kedima/KEDIMA_G/QuestionnaireG/questionnaireg.html>

Πανεπιστήμιο Κύπρου. Κέντρο διδασκαλίας και μάθησης, ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.<http://www.ucy.ac.cy/~kedima/KEDIMA_G/QuestionnaireG/EROTHMATOLOGIO_3.pdf>

Παπαθεοδοσίου, Θ. Τεχνολογική Εκπαίδευση. Αθήνα:{χ.ό.}, 1998.

Παρασκευόπουλος, Ιωάννης. Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1986.

Πιέρρος Σπύρος. Μεθοδολογία έρευνας στη βιβλιοθηκονομία. Σίνδος: 2000.

Πιλοτικό παρατηρητήριο ροής φοιτητών και αποφοίτων των τμημάτων της ΣΔΟ, υποέργο απόψεις και διαθέσεις των φοιτητών για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών τους.

Τόγια, Α. Ι. Εισαγωγή στη Βιβλιοθηκονομία Είδη Βιβλιοθηκών. Σίνδος: ΤΕΙ, 1997

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. σχέδιο Νόμου «διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση – σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – παράρτημα διπλώματος» 2005. in.gr .26 Μαρτίου 2007. <www.greektechforum.com>.

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τομέας Έρευνας και Αξιολόγησης. 2003-2004. in.gr. 26 Μαρτίου 2007. <<http://athena.pi.ac.cy/eereunamain.htm>>.

Φίλιας, Βασίλης. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών. Αθήνα: Guttenberg, 1977.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Στο σημείο αυτό παραθέτουμε το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στους σπουδαστές

Θέμα: Η άποψη των προπτυχιακών σπουδαστών της Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης για την σχολή τους.

Η έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας και απευθύνεται στους φοιτητές του 5^{ου} κα 6^{ου} εξαμήνου του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Κατά την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου παρακαλείστε να σημειώνετε ΜΙΑ μόνο απάντηση σε κάθε ερώτηση.

Φύλλο: Άνδρας Γυναίκα

Σε ποιο εξάμηνο βρίσκεστε; _____

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη/ ο	Μη ικανοποιητική/ ό	Μέτρια/ ο	Ικανοποιητική/ ό	Πολύ καλή/ ό

Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι

Α ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

	1	2	3	4	5
1) Πόσο τακτικά παρακολουθείτε τις παραδόσεις των θεωρητικών μαθημάτων					
2) Πόσο τακτικά παρακολουθείτε τα εργαστήρια					
3) Ανταποκρίνομαι στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις					

4) Σε ποιο επίπεδο γνώσης των αγγλικών βρίσκεστε;					
5) Σε ποιο επίπεδο γνώσης των γαλλικών/ γερμανικών;					
6) Ποιο είναι το επίπεδο γνώσης σας στη χρήση Η/Υ;					

Β ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

	1	2	3	4	5
7) Διευκρινίζονται οι στόχοι των μαθημάτων;					
8) Η ύλη που διδάσκεστε είναι καλά οργανωμένη;					
9) Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγούνται εγκαίρως;					
10) Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;					
11) Τα θέματα των γραπτών ή προφορικών εργασιών σας δίνονται εγκαίρως;					
12) Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών είναι λογική;					
13) Υπάρχει ερευνητικό υλικό σχετικό με τις εργασίες σας στη βιβλιοθήκη;					
14) Υπάρχει καθοδήγηση από τους διδάσκοντες;					
15) Τα σχόλια των διδασκόντων είναι εποικοδομητικά και αναλυτικά;					
16) Οι εργασίες σας βοηθούν να κατανοήσετε το αντικείμενο διδασκαλίας;					

Γ ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

	1	2	3	4	5
17) Οργανώνουν καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;					
18) Επιτυγχάνουν να διεγείρουν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;					
19) Αναλύουν και παρουσιάζουν τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;					
20) Ενθαρρύνουν τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;					
21) Ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					

22) Είναι γενικά προσιτοί στους φοιτητές;					
23) Υπάρχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους διδάσκοντες;					
24) Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.					

Δ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

	1	2	3	4	5
25) Είναι επαρκής ο εξοπλισμός των εργαστηρίων;					
26) Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;					

Ε ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

	1	2	3	4	5
27) Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του σπουδαστηρίου;					
28) Είναι επαρκής η κάλυψη των αναγκών σας από την βιβλιοθήκη για την βιβλιογραφία που χρειάζεστε στις εργασίες σας;					
29) Είναι ενημερωμένη γενικά η βιβλιοθήκη σε βιβλιογραφία σχετικά με το αντικείμενο σπουδών σας;					

ΣΤ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

	1	2	3	4	5
30) Θεωρείτε το πρόγραμμα σπουδών σας					
31) Κατά πόσο ανταποκρίνεται το πλήθος των μαθημάτων του προγράμματος στις ανάγκες των σπουδών σας;					

32) Πιστεύετε πως πρέπει να αφαιρεθεί κάποιο μάθημα από το πρόγραμμα σπουδών σας;
 ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

33) Αν ναι ποιο κατά την γνώμη σας;

34) Πιστεύετε πως πρέπει να προστεθούν μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών σας;
 ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

35) Αν ναι ποιο κατά την γνώμη σας;

36) Τον οδηγό σπουδών σας τον προμηθεύετε εγκαίρως;

ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη/ ο	Μη ικανοποιητική/ ό	Μέτρια/ ο	Ικανοποιητική/ ό	Πολύ καλή/ ό

Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι

Z ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

	1	2	3	4	5
37) Πόσο αποτελεσματικές θεωρείται πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας του τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών;					
38) Πόσο αποτελεσματικό είναι το ωράριο λειτουργίας της γραμματείας του τμήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών;					

H ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

39) Γνωρίζετε αν υπάρχουν μεταπτυχιακά προγράμματα σε αντικείμενο σχετικό με το τμήμα σας στην Ελλάδα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

40) Θεωρείτε ότι πρέπει να υπάρχουν περισσότερα μεταπτυχιακά προγράμματα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

41) Γνωρίζετε αν υπάρχουν μεταπτυχιακά προγράμματα σε αντικείμενο σχετικό με το τμήμα σας στο εξωτερικό;

ΝΑΙ ΟΧΙ

42) Θα θέλατε να παρακολουθήσετε κάποιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

43) Αν ναι στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό;

ΕΛΛΑΔΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ